ZPRAVODAJ MĚSTA PŘÍBRAM ▪ KVĚTEN 2025 ▪ ROČNÍK XXXIII

Kahan

PŘÍBRAM

14 **MICHAL, AA:**
Největší výzvou na cestě ke střízlivosti je překonat sám sebe

17 **PŮLMARATON**
Na konci května odstartuje jubilejní 10. ročník městského běhu

28 **Z BŘEZOVÉHO VRCHU**
Hormistr Christian Anton Stritzl

Příbram si připomíná 80 let od konce války

inzerce

Vydejte se s námi na cestu k novým milníkům s **Akčními modely Škoda Fabia a Škoda Scala 130 let a 130 let Premium**.

Pořiďte si je nyní s atraktivní výbavou **již od 364 900 Kč**, díky které se vaše jízda stane ještě radostnější.

Pro více informací nás neváhejte navštívit osobně, nebo nás kontaktujte telefonicky či online.

Váš autorizovaný prodejce vozů Škoda:

Auto - Poly spol. s r.o.
Novohospodská 148
261 01 Příbram
Tel.: 318 626 936
www.auto-poly.cz

AUTO POLY

Reality Pintner
založena 20.2.1990

Ryze česká rodinná realitní kancelář
35 let v Příbrami

Tradice – Jistota – Korektnost

Výběr z nabídky:

Pronájem garáže v Příbrami IV – Březové Hory, ul. Důl Marie. Perfektní stav.
~~Cena: 2 tis. Kč/měsíc~~ 1 800 Kč/měsíc

Rekreační domek, 10 km od Blatné, Lnářský Málkov. Vhodný k opravám. ENB: G.
~~Cena: 1,25 mil. Kč~~ 1,1 mil. Kč

Statek v Zadním Chlumu, Klučenice, s pozemky 59.785 m². Nedaleko Orlické přehrady.
ENB: G Cena: 8 mil. Kč

Prodej modernizovaného RD 5+kk v Podlesí s pozemkem 1006 m², za kterým začíná les.
Zatím ENB: G Cena: 7,5 mil. Kč

Svěřte nám i Vy klíče od Vaší nemovitosti a my Vám ji dobře prodáme
Zavolejte, přijedeme...

tel. +420 318 630 850, 602 607 982
Dlouhá 90, Příbram III, druhý dům pod Svatohorskými schody (vchod do dvora)
www.realitypintner.cz, info@realitypintner.cz

Piktogramy pod články

Načtený text najdete k poslechu na kahan.pribram.eu.

Článek se objeví na Facebooku města, kde můžete o tématu diskutovat.

Redakční materiál je publikován na kahan.pribram.eu.

Tree Reality

Nejlépe hodnocená realitní kancelář v regionu makléřky s 13 lety zkušeností

- **Kvalita, transparentnost, bezpečnost**
- **Prodej nemovitostí s garancí**
- **Ekologicky šetrná realitka**
- **Certifikovaná makléřka**

www.treereality.cz • jana.smrckova@treereality.cz

tel. 603 229 362

Jana Smrčková

OBSAH ČÍSLA

6 PŘI VOLBĚ ŠKOLY POMÁHAJÍ ŽÁKŮM I NÁVŠTĚVY VE FIRMÁCH

14 NEJVĚTŠÍ VÝZVOU NA CESTĚ KE STŘÍZLIVOSTI JE PŘEKONAT SÁM SEBE

16 ROZBOR ODPADU PROZRADÍ, ZDA TŘÍDÍME DOBŘE

17 PŘÍBRAMSKÝ PŮLMARATON: DVA PŘÍBĚHY. SVATAVA ŘECHKOVÁ, RADEK MATYÁŠ

18 FESTIVAL SCHOOLSTOCK PŘEDSTAVÍ TALENTY Z UMĚLECKÝCH ŠKOL

28 PŘÍBĚHY Z BŘEZOVÉHO VRCHU XV.: HORMISTR CHRISTIAN ANTON STRITZL

Zábavná cesta k slušnému chování a finanční gramotnosti 4

Sbírka pro Miloše Ladru 6

Jedna z posledních bitev 2. světové války v Evropě probíhala u Příbrami 8

80 let od konce války. Jak si připomínat výročí 11

V Příbrami to v květnu žije trhy 16

Nosná zeď končí, přicházejí dvě nové výstavy a loutkový festival 20

Na křídlech klasické hudby 21

Letos zkontrolujeme směrnice vybraných příspěvkových organizací 24

Pozvánka na Zamilovaný Novák 17. května 25

Muž, který vedl Kovohutě dvacet let. V tichosti odešel téměř ve stovce 26

Zastavme se na zámcích Hluboká a Ohrada 27

Vrak na ulici. Jak správně postupovat? 30

Kalendář akcí 31

Městský zpravodaj Kahan publikuje příspěvky autorů a autorek po redakčním výběru a úpravě. Za obsahovou správnost odpovídají autoři. Většina textů má spíše informativní charakter, v rubrikách Polemika, Názory, Úvodník, Anketa či Rozhovor ale mohou být uvedeny názory a postoje, které nemusí vyjadřovat pohled redakce nebo členů redakční rady. Redakce přijímá příspěvky občanů i zastupitelů na kahan@pribram.eu.

Kahan - Zpravodaj města Příbram, vychází 11× ročně, slouží k informování občanů města Příbram. **Vydává:** Město Příbram, Tyršova 108 (IČO: 00243132) pod registračním číslem Ministerstva kultury ČR E11726 v nákladu 15 400 výtisků. Do každé domácnosti v Příbrami je doručen 1 výtisk zdarma. **Místo vydání:** Městský úřad Příbram, Odbor komunikace a cestovního ruchu, Příbram I, Tyršova 108, tel.: 318 402 281, e-mail: kahan@pribram.eu. **Příjem inzerce:** Odbor komunikace a cestovního ruchu, tel.: 318 402 281, e-mail: kahan@pribram.eu. Za věcnou správnost článků odpovídají autoři. **Redakční rada:** Jan Konvalinka, Vladimír Karpíšek, Miroslav Peterka, Zuzana Kučerová, Eva Švehlová, Jaroslav Hodrment. **Šéfredaktor:** Stanislav D. Břeň. **Redakční uzávěrka** je první den předchozího měsíce. Další zprávy radnice na pribram.eu, kahan.pribram.eu nebo facebook.com/mestskyuradpribram. Distribuce tohoto čísla probíhá od 30. dubna do 5. května 2025. Foto na titulní straně: HMP.

PROBOUZENÍ DO SVOBODY

Květen je měsícem, kdy se příroda naplno probouzí po zimním spánku. Všechno se zelená, kvete, bují, raší a ve vzduchu je kromě spousty pylových zrn cítit i takové nějaké neuchopitelné jarní cosi, co nám, obzvláště ráno, když vyjdeme z domu a poprvé nasajeme jarní koktejl vůní, dá pocit nového začátku a příslibu pěkných dní. V květnu si kromě přírodního procitání připomínáme i *„probuzení“* jiné, kterým je konec doposud nejničivějšího válečného konfliktu v dějinách lidstva.

Vzpomínka na květnové dny roku 1945 zdaleka není jen o historii vojenství a o válečných dopadech na svět. Je plná naděje, připomenutí hrdinství obyčejných lidí, je také o nových začátcích. Přijde mi až symbolické, že konec války přišel právě v období, kdy je všechno v plném květu a rozpuku. Jako by si i dějiny v tu chvíli uvědomily, že po té dlouhé a dost nepěkné zimě konečně musí přijít jaro, po temnu, že musí dorazit světlo.

V květnových dnech si připomínáme hrdiny známé (a máme jich na Příbramsku opravdu hodně), i ty bezejmenné. Ctíme památku padlých vojáků i obětí z řad civilistů. Především si pak více než kdy jindy uvědomujeme, jak křehký mír dokáže být, když ho začneme brát jako samozřejmost.

Odhlédněme ale na chvíli od vojenských poct, vážných tváří, věnců a slavnostních projevů. Vždyť hledat a nacházet mír můžeme i v tak obyčejné věci, jakou je každodenní laskavost, úsměv na druhého i tak běžná činnost, jako je pokojné procházení se bezpečnými ulicemi našeho města. Naše děti chodí v klidu do škol, my máme svou práci, máme rodiny a přátele, se kterými trávíme čas, v obchodech si můžeme koupit kdeco a stejně tak si kdeco můžeme myslet a říkat. I to je rozměr míru, který je pro nás tak běžný až přehlédnutelný.

Přeji nám všem, ať si to letošní významné - osmdesátileté - výročí konce války připomeneme s úctou a také s úsměvem a vědomím toho, že svoboda má pro nás veliký smysl a že se máme mít na pozoru před čímkoliv a kýmkoliv, kdo by nás chtěl, byť jen v náznaku, uvrhnout do stavu odlišného od toho poklidného a mírového, který panuje teď.

Jan Konvalinka
starosta města Příbram

Prokazování totožnosti edokladem v oblasti živnostenského podnikání

Od 1. ledna 2025 jsou podnikatelé uvedení v § 31 odst. 4 živnostenského zákona povinni umožnit svým klientům prokázání totožnosti digitálním stejnopisem průkazu. Živnostenský zákon ukládá v § 31 odst. 4 podnikatelům povinnost, jde-li o nákup použitého zboží nebo zboží bez dokladu nabytí, kulturních památek nebo předmětů kulturní hodnoty, přijímání tohoto zboží do zástavy nebo zprostředkování jeho nákupu či přijetí do zástavy, před uzavřením smluvního vztahu identifikovat jeho účastníky podle zákona o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu. Potřebné informace naleznou podnikatelé na stránkách edoklady.gov.cz, kde je vytvořen speciální průvodce.

■ **Andrea Koudelová**
Obecní živnostenský úřad

Květen v Hornickém muzeu Příbram

Květnový program Hornického muzea Příbram nabízí paletu zážitků pro milovníky historie, přírody i netradičních prohlídek. Ve výstavním sálu dolu Vojtěch žáci 9. tříd ZŠ 28. října prezentují více než 50 prací, inspirovaných četbou. Výstava potrvá do 25. května. V sobotu 18. května muzeum oslaví Mezinárodní den muzeí speciálními prohlídkami. Začínají na Ševčinském dole a účastníkům nabídnou putování po areálech tří dolů. Společně s průvodcem vystoupají na ochoz budovy Ševčinského dolu s výhledem na okolí. Vláčkem se poté vydají k dolu Vojtěch, odkud se následně projdou vodním patrem na důl Anna. Zde se svezou důlním vláčkem Prokopskou štolou a prohlédnou si parní těžní stroj. Speciální prohlídky připravuje Muzeum zlata Nový Knín, a to v rámci Muzejní noci v sobotu 24. května. Večerní prohlídky doplní doprovodný program – návštěvníci se zde setkají s alchymistou, vyzkouší si rýžování zlata nebo uvidí práci ve středověké kovárně. Jak vypadal život na české vesnici během napoleonských válek, ukáže program ve Skanzenu Vysoký Chlumec. V sobotu 24. května od 10.00 do 17.00 se areál promění v živý obraz z počátku 19. století. Návštěvníci uvidí vojenský výcvik i střelbu z historických zbraní, seznámí se s uniformami a výstrojí a přiblíží se i každodennímu životu sedláků a řemeslníků. V neděli 25. května od 9.30 se uskuteční exkurze do Anglického parku v Dobříši. V období plného jarního rozkvětu zde účastníci pod vedením botaniků HMP objeví pestré druhy trav, jarních bylin a možná i první květy lilie zlatohlavé či oměje pestrého. Akce, které se vztahují k oslavám 80. výročí konce druhé světové války, jsou uvedeny v jiné části tohoto vydání.

inzerce

Medvědí stezka láká na pohyb v přírodě

V sobotu 3. května se v lesoparku Litavka uskuteční tradiční sportovní akce pro veřejnost s názvem Medvědí stezka. Akci pořádá TJ Sokol Březové Hory a RGSPV Příbram za finanční podpory města Příbram. Start je možný mezi 8.30 a 11.00 u dětského hřiště poblíž fotbalového stadionu Na Litavce. Závod je určen pro dvoučlenné hlídky, které během běhu v přírodě plní úkoly na stanovištích. Startovné činí 70 korun za osobu. Akce je rozdělena do šesti kategorií: Předškolní děti a rodiče s dětmi; Mladší žáci a žákyně (1.–3. třída); Mladší žáci a žákyně (4.–5. třída); Starší žáci a žákyně (6.–7. třída); Starší žáci a žákyně (8.–9. třída); Dorostenci a dorostenky. Organizátoři doporučují sportovní oblečení a obuv a s sebou vzít tužku, papír a špekáčky (v cíli bude táborák).

Sbírka pro Miloše Ladru

Na portálu Donio běží dárcovská sbírka pro občana Příbrami Miloše Ladru. Sbírka se vztahuje k léčbě jeho závažného onemocnění – Friedreichovy ataxie. Podle sdělení sbírky se objevil lék, který by mohl zpomalit postup nemoci, není ale hrazen pojišťovnou, přičemž měsíční náklady činí asi 600 000 korun. Friedreichova ataxie je zatím nevyléčitelná neurodegenerativní porucha, která vede postupně až ke ztrátě hybnosti a řeči a dalším doprovodným srdečním onemocněním. Zjistit více informací a přispět ve sbírce lze na adrese donio.cz/p/28922.

Zábavná cesta k slušnému chování

Až do června čeká děti v MŠ Školní i jejich rodiče výzva s názvem Knoflíkový jarmark. Díky této akci zaměřené na rozvoj správných návyků a finanční gramotnosti si děti osvojí důležité zásady slušného chování. Každý den mohou získat jeden knoflík za dodržování pravidel, jako jsou pozdrav, poděkování, úklid hraček, pomáhání druhým, správné stolování a další prospěšné návyky. Za porušení těchto pravidel může být knoflík odebrán. Při závěrečném Knoflíkovém jarmarku si budou moci děti s rodiči vyměnit nasbírané knoflíky za odměny. Přitom si procvičí počítání, logické myšlení a osvojí si základní principy finanční gramotnosti – budou se rozhodovat, zda si zvolí jednu větší odměnu nebo více menších.

■ **Veronika Pitelková**
MŠ Školní

inzerce

All Stars School

MATEŘSKÁ ŠKOLA
ZÁKLADNÍ ŠKOLA
Březnická, 135, Příbram

DODATEČNÉ ZÁPISY DO 1. TŘÍDY

PŘESTUPY DO OSTATNÍCH TŘÍD ZŠ

2025/2026

ZÁPISY
PŘESTUPY

Přijďte se podívat do naší ZŠ

Rezervujte si termín pro:

* zápisy
* návštěvu výuky
* zkušební den ve škole

na info@allstarsschool.cz

7.5.2025 9:00-16:00

16.5.2025 9:00-15:00

22.5.2025 9:00-15:00

INDIVIDUÁLNĚ

VZDĚLÁNÍ JE INVESTICE DO BUDOUCNA VAŠEHO DÍTĚTE!

KONTAKTUJTE NÁS: +420 727 812 348 info@allstarsschool.cz

Žákům pomáhají exkurze ve firmách

Za podpory Odboru školství, kultury a sportu MěÚ Příbram se žáci 8. a 9. ročníků ZŠ Školní zúčastnili odborných exkurzí v různých firmách a institucích. Na podzim loňského roku zavítali na Úřad práce v Příbrami. Zde získali informace o nabídce středních škol v regionu, přehled největších zaměstnavatelů a poznatky o činnosti úřadu práce. Před koncem roku navštívili firmu Doosan Bobcat EMEA v Dobříši. Žáci byli nadšeni z činnosti celé firmy a vlídného přivítání včetně zajištění obědu zdarma. Prohlídka pod vedením zkušených odborníků podpořila zájem o technické obory při volbě střední školy. Stejně zajímavá byla exkurze do automobilky Škoda Auto v Mladé Boleslavi, která představuje opět podporu volby odborných zaměření žáků v dalším studiu. Mezi další atraktivní a žádané exkurze patří návštěva u Okresního soudu v Příbrami nebo spolupráce s firmou ZAT. Žáci tímto způsobem získávají mnohdy první kontakt s trhem práce a dostává se jim možnosti lépe se rozhodnout o volbě střední školy a také budoucí profese. Kontakty na firmy a instituce, které ochotně a profesionálně realizují exkurze, zprostředkoval Městský úřad Příbram.

■ **Nikol Eliášová**
ZŠ Školní

Úspěšný víkend

O víkendu 22.–23. března se v Kladně uskutečnilo zahájení nové sezony v soutěži Fisaf aerobic & fitness. V první výkonnostní třídě se představili závodníci z celé ČR včetně příbramských zástupkyň. V kategorii Junior Step se dívkám z Oxygenu podařilo obsadit 1. místo. Mladší juniorský tým získal v konkurenci 14 týmů 5. místo. V kategorii Kadet Step se podařilo dosáhnout 2. místa. V kategorii Sportovní aerobik – Dua skončila děvčata na 5. místě. *„Tento úspěšný víkend je pro závodníky i jejich trenéry motivací k dalšímu zlepšování a přípravám na nadcházející závody, kde budou dívky bojovat o nominace na mistrovství Evropy,“* doplnila Markéta Jungerová z Oxygenu Příbram.

Zápisy do základních uměleckých škol

Obě příbramské ZUŠ vyhlašují zápisy k základnímu uměleckému vzdělávání pro školní rok 2025/2026. ZUŠ Antonína Dvořáka, Krátká 351, (pobočka Dlouhá 163) má zápisy 12. až 16. května, a to v oborech hudební, taneční, výtvarný a literárně-dramatický. Podrobnosti jsou na webu zusantoninadvoraka.cz. ZUŠ na nám. T. G. Masaryka 155 vyhlašuje zápisy v hudebním, výtvarném a literárně-dramatickém oboru. Ty se konají v hlavní budově školy na nám. T. G. Masaryka ve dnech 12., 13. a 14. května. Detaily lze najít na webu zuspribram.cz.

inzerce

Kahan na Skalce

V Lesním divadle Skalka v Novém Podlesí se 31. května uskuteční další ročník Festivalu hudby a divadla Kahan Jana Balady 2025. Akce je zaměřená převážně na folk a příbuzné žánry. Chybět nebude ani divadlo. Diváci zhlédnou černou komedii Kutloch od Kristofa Magnussona v podání Zdické divadelní. Jako hlavní hvězda večera vystoupí jihočeská folkrocková kapela Epydemye. Dále pak místní umělci, jako je třeba Tomáš Mičian nebo ProVokace, kterou čeká návrat na pódia po vynucené přestávce způsobené pandemií covidu-19. Ze vzdálenějších uskupení lze uvést třeba kapely z Ústí nad Labem Amazonka Trio, kladenskou Mandalu nebo pražskou Načarej. Z Plzně přijede písničkář Michal *„Willie“* Sedláček. Z Berouna zavítá kapela Slunovrat. Letos se akce stala partnerským festivalem Porty, což nám ukládá i povinnost pozvat jednoho z finalistů. Bude to pražská kapela Medovina a dále multiinstrumentalistky Monika Sonk a Barbora Soukupová. O přestávkové zpestření se postará i Jiří Šámal se svým hang drumem. Během programu vystoupí také místní taneční soubory Zářící ženy a Rebelky.

Na Orlík po železnici

V sobotu 3. května se uskuteční další ročník pěšího putování po trase někdejší železniční vlečky, vedoucí z Tochovic ke hrázi vodního díla Orlík. Sraz účastníků je v 8.15 na vlakovém nádraží v Tochovicích. Součástí putování bude opět prohlídka obnovovaného zámku Zbenice, spojená s možností občerstvení a pečením špekáčků na zámeckém nádvoří. Délka pochodu je do dvaceti kilometrů, doporučujeme pevnou a nepromokavou obuv. Volné zakončení proběhne v Solenicích, odkud bude pro předem objednané účastníky zajištěna v 16.45 autobusová doprava zpět do Příbrami. Rezervace míst v autobuse a informace na tel. 774 818 458 nebo na webu www.rpdraha.cz.

■ **Ondřej Švandelík**
Spolek Rakovnicko – Protivínská dráha

Volná místa

Město vyhlásilo výběrové řízení na pracovní místa v Odboru Stavební úřad a územní plánování: referent územního plánování; referent stavebního úřadu (tři pracovní místa). Více na úřední desce (edeska.pribram.eu/eDeska).

■ **Aktuality zpracoval: Stanislav D. Břeň**

KAUFLAND PRO LEPŠÍ BUDOUCNOST

ZDRAVÝ SORTIMENT PRO KAŽDÉHO

UDĚLEJTE KROK KE ZDRAVĚJŠÍMU STRAVOVÁNÍ, KTERÉ MÉNĚ ZATĚŽUJE PLANETU. Preferujete produkty bez lepku či se sníženým obsahem laktózy? U nás v Kauflandu můžete sáhnout po značce **K-free**. V naší nabídce najdete také široký sortiment **K-Bio** s produkty z ekologického zemědělství. Chcete vyzkoušet rostlinnou stravu? Pod značkou **K-take it veggie** najdete oblíbené rostlinné produkty. Rybí prsty, rostlinná mléka a nově i lahodnou vanilkovou zmrzlinu.

free | take it veggie | Bio

Rozhodují činy.

Kaufland

Jedna z posledních bitev 2. světové války v Evropě probíhala u Příbrami

Před 80 lety, ve dnech 11.–12. května 1945, se na Příbramsku odehrála jedna z posledních větších bitev druhé světové války v Evropě. Ačkoli kapitulace nacistického Německa, platná od půlnoci z 8. na 9. května 1945, byla formálním koncem války, neznamenala automatické zastavení bojů na všech evropských bojištích.

Dne 9. května 1945 vítali obyvatelé Příbrami s nadšením na hlavním náměstí příslušníky Ruské osvobozenecké armády (ROA) generála Vlasova, konkrétně vojáky 3. pluku 1. divize generála Sergeje Buňačenka. Vlasovci v těchto dnech sehráli na Příbramsku aktivní roli – na několika místech se zapojili do ozbrojených střetnutí s ustupujícími německými jednotkami, a přispěli tak k definitivnímu konci okupace v regionu. *Zdroj snímků: HMP*

Význam bitvy u Slivice na samém konci druhé světové války je umocněn tím, že proběhla až čtyři dny po podepsání kapitulace. Proti zbytkům hitlerovských jednotek zde nestáli jen dobrovolníci z domácího odboje a sovětští partyzáni a výsadkáři, ale také pravidelné jednotky tří ukrajinských frontů (1., 2. a 4. UF), které spolupracovaly se 4. obrněnou divizí XII. sboru americké 3. armády. Do bojů v širším okolí zasáhli už předtím i příslušníci Ruské osvobozenecké armády (ROA) generála Andreje Andrejeviče Vlasova, především z 1. divize generála Buňačenka. Tato protibolševická armáda na sklonku války obrátila zbraně proti Němcům a ve snaze uniknout Rudé armádě se přidala na stranu českého odboje, aby se dostala do amerického zajetí. Výraznou měrou pomohla nejen během Pražského povstání, ale také 9.–10. května 1945 v Příbrami, kde při bojích ve městě padlo nejméně 94 německých vojáků, zatímco ROA zaznamenala 12 padlých. V Březnici došlo při střetnutí mezi ROA a německými silami k dalším ztrátám – údajně padlo 37 Němců a čtyři vlasovci. Tragicky přišlo o život i 13 místních civilistů, včetně ženy v osmém měsíci těhotenství.

ČEKÁNÍ NA RUDOU ARMÁDU

Tragické krveprolití na samém konci války – v době, kdy Evropa již na mnoha místech oslavovala mír – nastalo ve chvíli, kdy do oblasti Slivice, Milína, Březnice a Čimelic pronikla nepřátelská hitlerovská vojska, která odmítala složit zbraně. Jejich cílem bylo za každou cenu uniknout před postupující Rudou armádou a dostat se do americké zóny, čímž vědomě porušila podmínky právě vyhlášené kapitulace Německa.

Situaci zkomplikoval fakt, že jižní a jihozápadní část Příbramska ležela nedaleko tzv. demarkační linie – hranice dohodnuté mezi sovětskými a americkými Spojenci. Tím vznikla paradoxní situace. Ve dnech 6.–7. května 1945 totiž americké jednotky dosáhly této linie na úseku Lnáře – Blatná – Sedlice – Nová Hospoda – Podolský most. Jejich předsunuté hlídky se dostaly až na Příbramsko, konkrétně k Hvožďanům a Bubovicím, odkud prováděly průzkum i za tzv. stop-linii.

Podle dochovaných archivních záznamů šlo převážně o příslušníky 37. tankového praporu, 25. jízdní eskadrony a 22. polního dělostřelectva elitní 4. obrněné divize generála Williama M. Hoge. Dále také o vojáky 2. jízdní průzkumné skupiny pod velením plukovníka Charlese Hancocka Reeda z XII. sboru a příslušníky 16. tankového praporu a 64. praporu obrněné pěchoty 16. obrněné divize generála Johna Leonarda Pierce z V. sboru americké 3. armády generála Pattona. Tyto jednotky dorazily do Příbrami a dalších částí regionu již 7. května 1945. V souladu s předchozí dohodou se Sovětským svazem však nesměly za tzv. stop-linií podnikat žádné vojenské akce. Rudá armáda se do této oblasti dostala až o čtyři dny později. V mezidobí terorizovaly ustupující jednotky německé branné moci místní civilní obyvatelstvo.

HITLEROVCI TERORIZOVALI MÍSTNÍ OBYVATELSTVO

Situace v okolí Milína se výrazně vyhrotila po 8. květnu 1945, kdy vstoupily v platnost podmínky zmíněné kapitulace Německa. Do oblasti Slivice, Milína a Čimelic začaly proudit další jednotky hitlerovské armády ustupující od Prahy i ze Sedlčanska, které odmítaly složit zbraně a snažily se za každou

Obrněný polopásový transportér M3A1 Half-Track, patřící k průzkumné skupině obrněné divize americké 3. armády, byl dne 7. května 1945 zachycen v Plzeňské ulici v Příbrami. Tento typ transportéru, vysoce ceněný pro svou mobilitu a ochranu, byl součástí amerických jednotek, které se v těchto dnech dostaly na území města.

PŘÍBRAM

80 VÝROČÍ OSVOBOZENÍ 1945 2025 PŘÍBRAM

27. dubna—10. května
POSLEDNÍ BITVA 2. SVĚTOVÉ VÁLKY V EVROPĚ
Výstava ▸ náměstí 17. listopadu

3. května, 15:00—17:00
KONEC 2. SVĚTOVÉ VÁLKY NA BŘEZOVÝCH HORÁCH
náměstí J. A. Alise, Březové Hory

5. května, 18:00
PŘÍBRAM A KONEC 2. SVĚTOVÉ VÁLKY - PaedDr. Josef Velfl
Přednáška ▸ Junior klub

7. května
PIETNÍ AKTY
10:00 Památník na Hvězdičce
10:30 Válečné hroby na Příbramském hřbitově
11:15 Hrob padlých vojáků na Březohorském hřbitově
14:00 Slavnostní odhalení Kamenů zmizelých v Pražské ulici č. p. 32 a 141
15:00 Setkání u pomníku obětí holocaustu v Parku přátelství

7. a 8. května
ŽIDOVSKÝ HŘBITOV PŘÍBRAM
Otevřen pro veřejnost

7. a 8. května, 18:00
MA BOI - HITLER A PERVITIN
Divadelní představení
Galerie Františka Drtikola Příbram

8. května, 11:00
SYMBOLICKÁ MINUTA TICHA, STÁTNÍ HYMNA
Příbram

10. května
PŘIPOMÍNKA POSLEDNÍ BITVY 2. SVĚTOVÉ VÁLKY V EVROPĚ
Pietní akt, ukázka bojů, rockový koncert
Slivice

14. května, 18:00
KVĚTEN 1945 V PŘÍBRAMI - PhDr. Věra Smolová
Přednáška ▸ D-klub

17. května, 12:00—18:00
PÁR DNÍ K MÍRU ANEB PŘÍBRAMSKO V KVĚTNU 1945
Dubno - Pichce

18. května, 12:00—15:00
HVOŽĎANY V KVĚTNU 1945
Bojová ukázka ▸ náves Hvožďany

VÍCE INFORMACÍ
poznejpribram.cz

MĚSTSKÉ KULTURNÍ CENTRUM PŘÍBRAM
paměť národa
Divadlo A. Dvořáka Příbram
GFDP
knihovna Jana Drdy Příbram

cenu proniknout do americké zóny dříve, než dorazí Rudá armáda. Mezi těmito silami byla mimo jiné bojová skupina SS-Wallenstein, zformovaná ve výcvikovém prostoru SS na Sedlčansku. Působily zde také zbytky pluku pancéřových granátníků z divize SS Das Reich, frekventanti školy samohybného dělostřelectva a žáci dalších dělostřeleckých, tankových a ženijních škol SS.

V řadách nepřátelských jednotek byli identifikováni nejen Němci, ale také vojáci z Rakouska, Maďarska, Chorvatska, Francie, Nizozemska a příslušníci národů bývalého Sovětského svazu – zejména členové elitní 20. granátnické divize SS Estonské. Mezi nimi se nacházela dokonce i rota vojáků Slovenského státu. Kromě jednotek SS operovali v oblasti také příslušníci Wehrmachtu, bezpečnostních složek a okupační správy, stejně jako němečtí civilisté prchající před postupující frontou po strategicky významných komunikacích.

Ústupové trasy vedoucí po strakonické silnici přes Milín směrem na jihozápad byly v této době již neprůjezdné – zastavila je tzv. stop-linie střežená americkými jednotkami. V čele nepřátelského uskupení v této oblasti stál SS-Gruppenführer a generál Waffen-SS Carl Friedrich von Pückler-Burghauss, někdejší velitel Waffen-SS v Čechách a na Moravě, který se tehdy stáhl z Prahy do Čimelic.

Sovětští tankisté ze 6. gardové tankové armády 2. ukrajinského frontu se dne 11. května 1945 objevili na příbramském náměstí. V této chvíli se na československém území nacházely tanky M4 Sherman americké výroby, které byly ve výzbroji Rudé armády výhradně u jednotek tohoto sovětského útvaru.

Dne 9. května vydal rozkaz jednotkám zadního voje v prostoru Slivice a Milína zřídit narychlo tři obranná pásma, jejichž cílem bylo zadržet očekávaný útok Rudé armády a zároveň získat čas pro další pokus o separátní vyjednávání s Američany. Těžká technika – tanky, děla a minomety – byla rozmístěna po obvodu milínské kotliny, přičemž hlavní síly zaujaly postavení na linii Buk – Slivice – milínské nádraží – Kozí vrch. Mezi stanovišti techniky se zakopala pěchota. Tato vojenská aktivita, která byla v přímém rozporu s již platnou kapitulací Německa,

inzerce

Ředitelky mateřských škol zřizovaných městem Příbram v souladu s § 34 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) stanovují po dohodě se zřizovatelem termín, dobu a místo pro

PŘÍBRAM

PODÁNÍ ŽÁDOSTÍ O PŘIJETÍ DÍTĚTE K NEPOVINNÉMU PŘEDŠKOLNÍMU VZDĚLÁVÁNÍ V MATEŘSKÉ ŠKOLE

A PRO PŘIHLÁŠENÍ DÍTĚTE K ZÁPISU K POVINNÉMU PŘEDŠKOLNÍMU VZDĚLÁVÁNÍ V MATEŘSKÉ ŠKOLE
pro školní rok 2025/2026
na

úterý 6. května 2025 od 10:00 do 16:00 hodin v sídlech jednotlivých mateřských škol

- **Mateřská škola V Zahradě** - Jungmannova 416, Příbram III (http://skoly.pb.cz/1MS)
- **Mateřská škola Kličkova vila** - Ondrákova 280, Příbram II (http://skoly.pb.cz/3MS)
- **Mateřská škola Klubíčko** - Okružní 200, Příbram VII (www.msklubickopb.cz)
- **Mateřská škola Perníková chaloupka** - Kutnohorská 101, Příbram VII (https://mspch.cz)
- **Mateřská škola 28. října 55, Příbram VII** (http://skoly.pb.cz/6MS)
- **Mateřská škola, Příbram VII, Bratří Čapků 278** (https://msbc.cz) (Žádosti v této MŠ jsou přijímány v čp. 278 i v čp. 235)
- **Mateřská škola Pohádka** - Hradební 66, Příbram I (http://skoly.pb.cz/10MS)
- **Mateřská škola, Příbram VII, Jana Drdy 496** (http://skoly.pb.cz/11MS)
- **Mateřská škola, Příbram III, Jungmannova 91** (http://skoly.pb.cz/12MS)
- **Mateřská škola, Příbram VIII, Školní 131** (http://msskolnipb.cz)
- **Mateřská škola pod Svatou Horou** - nám. Dr. J. Theurera 262, Příbram II (http://skoly.pb.cz/15MS)
- **Alternativní mateřská škola** - Školní 143, Příbram VIII (http://skoly.pb.cz/18MS)
- **Mateřská škola Rybička** - Fibichova 272, Příbram II (www.msrybicka.cz)

a zápis do **Waldorfské školy Příbram – mateřská škola, základní škola a střední škola** - Hornická 327, Příbram II (www.waldorf.pb.cz) dne **6. května 2025 od 15:00 do 18:00 hodin v sídle školy.**
Zápis do **Mateřské školy speciální, Příbram, Hradební 67**, se bude konat dne **6. května 2025 od 10:00 do 16:00 hodin v sídle školy.**
Termíny zápisů jsou platné pro všechny, to je včetně dětí s dočasnou ochranou.

Přineste s sebou svůj občanský průkaz, rodný list dítěte, vyplněnou žádost o přijetí a potvrzení lékaře o řádném očkování dítěte.
(Tiskopisy žádostí jsou k vyzvednutí v příslušné mateřské škole nebo ke stažení na jejich webových stránkách.)

Rodiče, jejichž dítě nebylo po zápisu v minulém roce umístěno, musí pro školní rok 2025/2026 podat novou žádost. V souladu s § 34 odst. 1 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) je

předškolní vzdělávání dětí narozených od 01. 09. 2019 do 31. 08. 2020 povinné.

dopadala především na místní civilní obyvatelstvo, které se stalo terčem násilností a teroru. Proti takto opevněnému postavení vyrazili 11. května z Příbrami partyzáni ze skupiny Smrt fašismu spolu s členy místní revoluční gardy pod velením sovětského parašutisty nadporučíka Michaila Stěpanoviče Marčenka.

DECIMOVANÉ ROJNICE PARTYZÁNŮ

Jeden oddíl partyzánů se přiblížil ke Slivici od Brodu na korbách dvou nákladních automobilů, další postupoval od Jerusalema a třetí od Hájů. Jakmile se tito bojovníci ocitli v palebném pásmu německých zbraní, stali se snadným cílem. Jejich postavení bylo kritické, téměř beznadějné. V krvavém střetu padlo 17 partyzánů, z nichž většina pocházela z Příbrami. Prakticky každý třetí muž v bojové linii zde přišel o život.

Mezi padlými byli: Miloslav Fürst, Josef Hlaváček, František Krejčí, švagři Miroslav Malý a Josef Molcar, Josef Oktábec, Josef Paul (nalezen s vydloubanýma očima, uřezanýma ušima a nosem), Antonín Pešice (řidič zásobovacího automobilu zasažený minometem), Karel Přibyl, Bohumil Lojín, Karel Maršík, Miloslav Starý, František Soukup, Miroslav Biderman, Vasil Bočko, Jan Jakubčo a František Majer (kterému kulometná dávka amputovala obě nohy).

Rojnice partyzánů byly těžce decimovány. Tragické ztráty zasáhly i civilní obyvatelstvo. V osadě Buk připomíná pomník další oběť - Václava Šplíchala, který byl 10. května okamžitě zastřelen, když zvedl ze škarpy odhozenou pušku. Brutálního osudu se 11. května dočkali i Richard Štěpán (nalezen s rozdrcenou lebkou) a jeho synové Jiří a Vladimír - všichni byli umučeni příslušníky SS za to, že vedle svého domku vyvěsili československou vlajku. Sedmdesátiletého Václava Zelenku ubodali nacisté sedmnácti ranami bajonetem.

Jednou z posledních obětí tragického konfliktu byl Josef Sládek, který vykonával strážní službu na strakonické silnici u Chraštic. Byl zabit dávkou z německého kulometu 12. května v časných ranních hodinách. Spolu s ním padl i Rudolf Máša.

BOJE UKONČILI AŽ SOVĚTI

Teprve odpolední a noční úder sovětských vojsk dne 11. května znamenal definitivní konec bojů na Příbramsku. Po předchozím průzkumu terénu zahájila Rudá armáda útok mohutnou dělostřeleckou palbou, podpořenou salvami z raketometů (tzv. kaťuší). Sovětské palebné pozice byly rozestavěny mezi Svatou Horou a Háji, u Brodu a před Raděticemi nedaleko Slivice. Po dělostřelecké přípravě následoval útok pozemních sil.

V prostoru Slivice - Milína - Březnice - Čimelic operovali příslušníci 2. ukrajinského frontu maršála R. J. Malinovského, a to vojáci 9. gardového mechanizovaného sboru generála M. V. Volkova a 2. gardového mechanizovaného sboru generála K. V. Sviridova, obě jednotky v sestavě 6. gardové tankové armády generála A. G. Kravčenka, která postupovala směrem od Příbrami a Dobříše. Tato armáda byla jedinou sovětskou formací na československém území, která byla částečně vyzbrojena i americkými tanky M4 Sherman.

Z východu, od Kamýka nad Vltavou a Radětic, útočily jednotky 24. a 25. gardového střeleckého sboru 7. gardové armády generála M. S. Šumilova. Z jihu, po pravém křídle amerických pozic, se zapojily 38. a 39. gardový střelecký sbor 9. gardové armády. Od Obor a Dolních Hbit postupovali vojáci 4. ukrajinského frontu maršála A. I. Jeremenka. Z 1. ukrajinského frontu maršála I. S. Koněva zde operoval 25. tankový sbor generála J. I. Fominycha z 13. armády generála N. P. Puchova, který měl za úkol pronásledovat a likvidovat jednotky vlasovců. Tento sbor postupoval od Příbrami a z Rožmitálska a jeho technika nesla na strojích identifikační symbol - dvakrát podtržené bílé srdce.

Asi ve tři hodiny ráno 12. května střelba u Slivice definitivně utichla. Německé jednotky opustily své pozice a vzdaly se Sovětům. Přesto jejich velitel, SS-Gruppenführer a generál Waffen-SS Carl Friedrich von Pückler-Burghauss, ještě nějaký čas odmítal složit zbraně. Nakonec ale kapituloval pod tlakem spojeneckého obklíčení - v noci 12. května 1945 souhlasil s kapitulací. Krátce poté se v části obce Čimelice (Rakovice) zastřelil.

Za sovětskou stranu vedl jednání o kapitulaci gardový generál Sergej Serjogin, velitel 104. gardové střelecké divize 38. gardového střeleckého sboru 9. gardové armády 2. ukrajinského frontu. Američany zastupoval plukovník Dan Allison, náčelník štábu 4. obrněné divize XII. sboru 3. armády USA.

■ **Josef Velfl**
Hornické muzeum Příbram

80 let od konce války. Jak si připomínat výročí

Anketa v každém čísle Kahanu dává prostor hlasům zastupitelských klubů – zjišťujeme jejich postoje k důležitým tématům. Tentokrát jsme se ptali: Jak si připomínat události druhé světové války? A jak je přibližovat mladším generacím? Oslovili jsme všechny kluby a přinášíme odpovědi těch, které na naši výzvu reagovaly – seřazené abecedně od Z k A.

ALEŠ BARÁŠEK, ŠANCE PRO PŘÍBRAM

Události druhé světové války jsou jedním z nejzásadnějších milníků moderních dějin. Přestože od jejího konce uplynulo osmdesát let, její odkaz zůstává živý - a měl by být i nadále připomínán. Nejen jako historická událost, ale jako zrcadlo, které nám ukazuje, kam až může vést touha po moci, přehlížení lidské důstojnosti a selhání demokratických hodnot. Každá generace dostává znovu a znovu příležitost utvářet svět jako lepší, bezpečnější a spravedlivější místo pro život. Přesto se zdá, že snahy o ovládnutí druhých, rozdělování společnosti a budování strachu jako nástroje moci vyhrávají a přetrvávají - někdy skrytě, jindy až překvapivě otevřeně.

Propaganda minulosti se dnes nešíří prostřednictvím filmů, plakátů a megafonů, ale skrze digitální algoritmy, sociální sítě a virální dezinformace. Manipulace veřejným míněním se stala sofistikovanější, ale v jádru zůstává podobná - oslovuje naše emoce, vytváří jednoduché nepřátele a slibuje rychlá řešení složitých problémů.

Žijeme dnes z hrdinství lidí, kteří se v minulosti dokázali postavit zlu, a často za to zaplatili tím nejcennějším - svým vlastním životem. Byli to obyčejní lidé, kteří nečekali na zázrak, ale jednali. Dnešní svět ovšem často ovládají lidé, kteří na tyto oběti zapomínají. Místo služby veřejnosti sledují vlastní prospěch, a kdyby přišla chvíle, kdy by měli sami něco obětovat, raději obětují druhé - ty, jejichž důvěru využívají. Proto je zásadní připomínat si nejen fakta a data, ale především příběhy. Příběhy odvahy i zbabělosti, lidskosti i krutosti. Ukazovat mladším generacím, co se stalo, ale také proč se to stalo - a co to tehdy znamenalo pro obyčejné lidi.

Jedním z konkrétních kroků, jak tento přístup naplnit, může být spolupráce příbramských základních škol s organizací Paměť národa. Ta disponuje výukovými programy pro školní děti směřujícími k poznání a uznání naší národní minulosti. Díky finančnímu zázemí může Paměť národa zajistit řadu zajímavých vzdělávacích programů, výstav a setkání s pamětníky, které dokážou přiblížit dětem dějinné historické události.

V době, kdy je pravda stále častěji relativizována a fakta zpochybňována, je důležité učit mladé přemýšlet kriticky, ptát se a hledat souvislosti. Aby pochopili, že svoboda a demokracie nejsou samozřejmostí. A že i dnes - stejně jako tehdy - záleží na odvaze jednotlivce postavit se zlu, i když přichází v nových šatech.

JIŘÍ A PETRA NOVOTNÝCH, SVOBODA A PŘÍMÁ DEMOKRACIE (SPD)

„Já, voják, vědom si svých občanských a vlasteneckých povinností, slavnostně prohlašuji, že budu věrný České republice. Budu vojákem statečným a ukázněným, budu plnit úkoly ozbrojených sil a budu dodržovat právní a vojenské předpisy. Svědomitě se budu učit ovládat vojenskou techniku a zbraně, připravovat se k obraně České republiky a budu ji bránit proti vnějšímu napadení. Pro obranu vlasti jsem připraven nasadit i svůj život. Tak přísahám!“

Vojenskou přísahu složil každý, kdo do roku 2004 absolvoval základní vojenskou službu. Složili ji i naši předkové před rokem 1939. Ale všichni víme, jak to celé dopadlo. Vzdali jsme se, odevzdali naše majetky, a především životy nepříteli. Ti nejstatečnější odešli do zahraničí, aby bojovali se spojeneckými vojsky proti Hitlerovi. Před koncem války si o nás - bez nás - vítězné mocnosti (Roosevelt, Stalin a Churchill) rozdělily Evropu. Zanedlouho začala studená válka a každý si konec války začal vykládat podle svého politického režimu. A jak si konec 2. světové války připomínáme?

Jiří základní školu navštěvoval v Kladně a vždy v červnu byly místní základní školy navštěvovány lidickými ženami, které vyprávěly o tom, jak byly odvlečeny do kladenského gymnázia a poté do koncentračního tábora. Popisovaly celý průběh od obklíčení Lidic, zastřelení mužů starších 15 let, až po utrpení, které zažily a měly to štěstí, že vůbec přežily. Taktéž vzpomíná na vyprávění pamětníka, který šel v Kladně za 2. světové války okolo gymnázia a viděl, jak právě přiváželi ženy z Lidic. *„Kdykoliv jedeme v Kladně okolo kladenského gymnázia, vždy si na jeho vyprávění vzpomenu.“*

S dětmi si připomínáme konec války každý rok. Hovoříme s nimi o všech tragédiích, které se během války udály, a navštěvujeme různé akce, jež tyto události připomínají. Zároveň jakožto bývalý voják AČR má Jiří povoleno nosit uniformu vždy, kdy se to hodí, což je právě např. při účasti na pietních aktech, které pořádá i město Příbram - jako výročí 28. října, 8. května a samozřejmě tradiční boj u Slivice - poslední výstřely.

V poslední době běží v televizi pořady o 2. světové válce, které podle časových možností i s dětmi sledujeme. Dnešní mladá generace již nemá tu možnost slyšet slova utrpení a odvahy přímo od pamětníků. Vše je ale řádně zadokumentováno a dnešní děti by s tímto měly být seznamovány zcela přirozeně a bez politického překrucování faktů či bagatelizování tragédií, které se zajisté odehrály. A nezapomínejme na jedno rčení - historie se opakuje.

VÁCLAV DVOŘÁK, SPOJENCI – TOP 09, STAROSTOVÉ A NEZÁVISLÍ, POLITICKÉ HNUTÍ HLAS, SOS PŘÍBRAM A NEZÁVISLÍ KANDIDÁTI

Máme tady další výročí konce druhé světové války. Přinesla nezměrné utrpení obyvatelům tří kontinentů a smrt 50 milionů lidí. Byla také scénou, na které se udála nekonečná řada hrdinských činů často končících smrtí. Ti lidé, třeba mladí, obětovali svůj život - navždy. My, zhýčkaní nezaslouženým blahobytem (na dluh), si neumíme pořádně představit, čím generace, které prožily světové války, procházely. Tehdy šlo o život, o to mít co do úst, o osobní čest, o národní samostatnost. Dnes řešíme problémy typu tloustnoucích dětí a jejich depresí pramenících ze životního stylu, drogy, Zelený úděl a podobně. Jsou to potíže, které si sami dobrovolně vyrábíme. Kdyby tehdejší voják viděl, jak se sami střílíme do nohy a zároveň voláme doktora, tak nás v duchu pošle do blázince.

Když nastane výročí konce války, tak napochodují politici k památníkům a dojemně připomínají hrdinství těch, kteří se zasloužili, položili životy. Stala se z toho povinná formalita, bez skutečného obsahu, která již nijak neoslovuje veřejnost. Všimněte si na archivních záběrech, jak obrovský rozdíl je v oslavách konce války za první republiky, a ještě krátce po druhé světové válce, oproti dnešku. Lidé povětšinou svým voleným zástupcům nevěří a politiku považují za špínu. Myslím, že pokud by neznámý vojín obživl a viděl, kdo mu tam formálně vzdává úctu, že by rád do svého hrobu zase spadl.

Výročí konce válek či vzniku republiky jsou jistě významné dny a měli bychom si velice vážit těch, kteří se pro tyto dny kdysi obětovali - ať to jsou známá či neznámá jména. Ten nejlepší způsob, jak dnešní mladé generaci tato výročí připomínat, by byla trvalá poctivá správa věcí veřejných. Takový způsob řízení své obce, státu, ale i EU, kdy si řekneme, že tady jsme rádi doma, že na to můžeme být hrdí. Kdy pokud by ti dřívější hrdinové vstali z mrtvých, tak by nás pochválili, jak pokračujeme v tom, zač oni své životy položili. O nějaké kytice a slavnostní fanfáry by jim jistě nešlo.

SIMONA LUFTOVÁ, ČESKÁ PIRÁTSKÁ STRANA

Druhá světová válka je pro dnešní mladé často jako černobílý film - vzdálená, neosobní, těžko uchopitelná. Pro žáky je to kapitola v učebnici, soubor cizích jmen a dat, které je potřeba *„našprtat“* před testem. Zájem o historii i dění kolem sebe je mezi mladými spíš výjimkou než pravidlem. O to větší odpovědnost neseme my - rodiče, učitelé, politici.

Pokud chceme, aby si mladá generace skutečně uvědomila, kam až může vést nenávist, přehnaný nacionalismus, zaslepenost a lhostejnost, musíme jí to přiblížit jinak než jen pietním aktem, pokládáním věnců nebo postem na Facebooku. Osobně podporuji poznávání dějin skrze zážitky, simulace historických událostí, autentické příběhy, diskuse a návštěvy památných míst. Například Vojna u Příbrami je jedním z takových míst. Jsem ráda, že v Příbrami působí několik spolků, které se na organizaci vzpomínkových akcí a bojových ukázek aktivně podílejí.

S ohledem na to, co se dnes děje ve světě, je mimořádně důležité vést mladé lidi ke kritickému myšlení - ke schopnosti vyhodnocovat informace, vnímat souvislosti a rozpoznat manipulaci, nenávistné projevy či laciné sliby politiků. Například z řad Motoristů, Stačilo!, SPD a dalších. Jsou politici, kteří se zaklínají ochranou národa, ale přitom šíří nenávist a rozdělují společnost na *„my“* a *„oni“*.

Je klíčové, aby mladí nebyli lhostejní k tomu, co se kolem nich děje - právě z lhostejnosti často vyrůstají nenápadné počátky tragédií. Válka nezačíná tanky. Začíná slovníkem. Znepokojující je rostoucí zájem a obdiv části mladých o nacistické a fašistické symboly. Do politiky se vracejí hesla, která zavánějí nenávistí místo empatie. Vidíme je v rétorice extremistických stran, které zneužívají frustraci a hledají viníky mezi *„těmi druhými“*.

A právě tady je důležité říct nahlas *„tohle není normální“*. Není normální hajlovat na veřejnosti, jako to udělal Elon Musk. Není normální vyzývat k násilí proti lidem, jako to udělal Filip Turek. Není normální obdivovat autoritářské vůdce typu Putina, jako to dlouhodobě činí Lubomír Volný a jiní. Pokud se tváříme, že je to jen *„názor jako každý jiný“*, ustupujeme hodnotám, na kterých stojí demokratická a svobodná společnost. Minulost tu není proto, abychom ji ctili formálně. Ale proto, abychom díky ní pochopili přítomnost - a chránili budoucnost.

JAN KONVALINKA, ANO 2011

Jsou politici, kteří na státní i komunální úrovni využijí jakéhokoliv tématu, konec druhé světové války nevyjímaje, aby zviditelnili sami sebe, aby se s ostatními podělili o svůj světonázor nebo aby přímo či nepřímo zaútočili na ty, kteří to *„politicky“* vidí jinak než oni. Je to hloupé, trapné a nedůstojné. Zároveň to ukazuje malost a přízemnost konkrétního jedince.

Válka je nechutná a zlá věc mající svůj prapůvod v mezilidské nenávisti, přehnaných politických ambicích, mocenských zájmech a pokřivených ideologiích. Bohužel už je mezi námi jen velmi málo těch, kteří světovou válku zažili. Jakkoliv se snažíme jejich osobitá svědectví dějinně postihnout a zaznamenat, vždy už pozbydou na autentičnosti a značné syrovosti.

Naše město si své válečné hrdiny připomíná průběžně a stále. Jsou po nich pojmenovány ulice (např. Gen. Tesaříka), hrdinové mají své pamětní desky na rodných domech (např. František Závorka). Na hrdiny vzpomínáme při každoročních pietních aktech, na kterých promlouvá historik Josef Velfl, tak seznamujeme veřejnost včetně školou povinných dětí s válečnými událostmi. Každoročně město pořádá připomínkové akce. To vše má za cíl poukázat jednak na zrůdnost válčení jako takového, ale i vyzdvihnout mimořádné lidské vlastnosti jako statečnost, chrabrost a ochota položit život za vlast a její svobodu.

Letošních osmdesát let od ukončení války si připomeneme opravdu mohutně. Je připraveno mnoho akcí, jako jsou výstavy, expozice techniky, simulace bitev, přednášky historiků. Součástí připomínek budou i pietní akty, na které jste všichni srdečně zváni. Moc bych si přál, aby všechna ta válečná připomenutí a události spojené s oslavami konce války v nás povzbudily myšlenky svobody, nutnosti vzájemné tolerance a uvědomění si významu míru pro život náš i našich dětí.

Rubriku zpracoval: Stanislav D. Břeň

inzerce

Připravujeme:
PŘÍBRAM
NOVÁK FEST
22. 6. 2025
SPOLEČNĚ ZA ZÁBAVOU
SPORTOVNÍ ZAŘÍZENÍ MĚSTA PŘÍBRAM

Divadlo A. Dvořáka Příbram
pořádá ve spolupráci s Vinotékou Bobule
DIVADELNÍ
KOŠT VÍN
21. ČERVEN 2025 | 11:00-23:00
Venkovní prostory Divadla A. Dvořáka Příbram
V případě nepříznivého počasí se akce přesouvá do Estrádního sálu.
Vinotéka Bobule
MĚSTO PŘÍBRAM

Největší výzvou na cestě ke střízlivosti je překonat sám sebe

„Závislost na alkoholu a drogách je někdy čiré zlo – jak pro závislého, tak pro jeho bližní. Na mítinku Anonymních alkoholiků vím, že všichni, kdo sedí okolo mě, si prošli podobným kousíčkem pekla jako já," říká Michal, který působí v rámci společenství Anonymní alkoholici v Příbrami.

Michal, alkoholik. *Foto: archiv MT*

JAK JE PODLE VÁS ČESKÁ, ALE I PŘÍBRAMSKÁ SPOLEČNOST NASTAVENA VŮČI ALKOHOLU?

I když už asi pominula ta doba, kdy chlapi museli každý den alespoň *„na jedno"* do hospody, tak se u nás pořád pije hodně. Přibylo lidí, kteří pijí doma, někteří více než by si sami chtěli přiznat. Myslím si, že v Příbrami je to stejné jako kdekoliv jinde v Čechách.

> Osobně jsem prožil několik let, během kterých jsem už vykazoval jasné známky závislosti, aniž bych si přiznal, že mám nějaký problém.

CO VÁS OSOBNĚ PŘIVEDLO K ANONYMNÍM ALKOHOLIKŮM?

Když jsem se nechal zavřít do psychiatrické nemocnice v Dobřanech, tak nám tam promítali různé filmy. Jeden z nich se jmenoval Když láska nestačí. Je to životopisný film o vzniku organizace Anonymní Alkoholici ve Spojených státech. Na konci toho filmu jsou vysvětlené principy, na kterých funguje po celém světě už přes devadesát let. Tušil jsem, že na tom něco bude, a když mě po třech měsících pustili z *„odmašťovny"*, hned jsem se vydal na své první setkání Anonymních alkoholiků. Přišel jsem tam pozdě a stihl jsem jen posledních dvacet minut z hodinového mítinku. Ale těch dvacet minut mi dalo víc než všechny skupinové terapie za tři měsíce v léčebně.

JAKÝ BYL VÁŠ NEJVĚTŠÍ NEJSILNĚJŠÍ ZÁŽITEK NEBO MYŠLENKA V PRŮBĚHU VAŠÍ CESTY KE STŘÍZLIVOSTI?

Těch silných zážitků je opravdu hodně, ale nejzásadnější je asi to, že po dvou letech střízlivosti mohu říct, že jsem vůbec o nic nepřišel, jen získal.

JAKÝ VLIV MĚLO ČLENSTVÍ V ANONYMNÍCH ALKOHOLICÍCH NA VÁŠ ŽIVOT A VZTAHY S BLÍZKÝMI?

Náprava vztahů je důležitou součástí našeho programu. Od chvíle, co aktivně nepiju, se mé vztahy v rodině i mezi přáteli jen zlepšují. Záleží to hlavně na upřímnosti, vzájemném pochopení a odpuštění.

JAK PROBÍHAJÍ SETKÁNÍ ANONYMNÍCH ALKOHOLIKŮ A CO MOHOU NOVÍ ÚČASTNÍCI OČEKÁVAT?

Na začátku každého setkání se stručně proberou základní pilíře, na kterých společenství stojí. Jde o program uzdravení, který má Dvanáct kroků, dále Dvanáct tradic, které se v Anonymních alkoholicích dodržují, mezi kterými je anonymita na prvním místě. Nakonec se připomenou pravidla komunikace a následuje přibližně hodina, během které spolu členové sdílí své zkušenosti, sílu a naději, že dokáží vyřešit svůj společný problém – závislost.

V ČEM PODLE VÁS TKVÍ SÍLA TOHOTO PROGRAMU?

Závislost na alkoholu a drogách je někdy čiré zlo – jak pro závislého, tak pro jeho bližní. Na mítinku Anonymních alkoholiků vím, že všichni, kdo sedí okolo mě, si prošli podobným kousíčkem pekla jako já. Díky tomu tam často vládne silná atmosféra pochopení. Přidejte k tomu to, že všichni táhneme za jeden provaz a že jediným požadavkem pro členství v Anonymních alkoholicích je touha přestat pít či brát.

KTERÉ KONKRÉTNÍ PRINCIPY NEBO KROKY PROGRAMU ANONYMNÍ ALKOHOLICI POVAŽUJETE ZA NEJDŮLEŽITĚJŠÍ?

Pravdu. Poznání pravdy. Naučit se být upřímný sám k sobě i k ostatním. Bez toho to nejde. Jak se píše v kapitole Jak na to: *„Poznat a rozvíjet způsob života, který je založen na naprosté čestnosti"*. Ne, že by někdo z nás takové ctnosti už dosáhl, ale jde o ochotu.

JAKÝ JE ROZDÍL MEZI LÉČBOU ZÁVISLOSTI NA ALKOHOLU V PROFESIONÁLNÍCH ZAŘÍZENÍCH A PODPOROU V ANONYMNÍCH ALKOHOLICÍCH?

Pro mě nejzásadnější rozdíl je v tom, že znám mnoho lidí, kteří prošli profesionální léčbou (někdy i několikrát) a pijí nebo berou dál, zatímco neznám asi nikoho, kdo by pravidelně chodil na mítinky Anonymních alkoholiků, a přitom neměl nějaký zásadní pokrok v abstinenci. Dalším rozdílem je, že společenství má duchovní rozměr.

LIŠÍ SE SKUPINY V RŮZNÝCH MĚSTECH A ČÍM JE SPECIFICKÁ TA PŘÍBRAMSKÁ?

Skupiny Anonymních alkoholiků by měly mít všude stejný program. Ať už zajdete na mítink v Příbrami, v Praze anebo třeba v Londýně. Existuje však mnoho dalších 12krokových programů: Anonymní narkomani, skupiny pro příbuzné a přátele závislých (Al-Anon), Anonymní gambleři a tak dále. Ty mají svoje vlastní upravené programy.

JAKÝ JE VZTAH MEZI ANONYMNÍMI ALKOHOLIKY A DALŠÍMI PODPŮRNÝMI ORGANIZACEMI NEBO ODBORNOU POMOCÍ? SPOLUPRACUJETE NĚJAK?

Mezi dobrovolné činnosti patří takzvané infomítinky, při kterých se členové Anonymních alkoholiků vydávají do léčeben a věznic, kde vyprávějí své příběhy a sdílejí svoji naději o uzdravení. Na oplátku nám pomáhá třeba příbramské Centrum adiktologických služeb Magdaléna tím, že o nás dává vědět svým klientům.

MOHOU LIDÉ PODPOŘIT ČINNOST ANONYMNÍCH ALKOHOLIKŮ, I KDYŽ SAMI S ALKOHOLEM PROBLÉM NEMAJÍ?

V souladu se sedmou tradicí by každá skupina Anonymních alkoholiků měla být plně soběstačná a odmítat příspěvky zvnějšku. Jsme soběstační díky vlastním dobrovolným příspěvkům.

V ČESKU SE ODHADUJE, ŽE VÍCE NEŽ MILION OSOB STARŠÍCH 18 LET PIJE NADMĚRNĚ ALKOHOL. CO BYSTE PORADIL LIDEM, KTEŘÍ SI NEJSOU JISTÍ, ZDA MAJÍ PROBLÉM S ALKOHOLEM?

Osobně jsem prožil několik let, během kterých jsem už vykazoval jasné známky závislosti, aniž bych si přiznal, že mám nějaký problém. Takže bych určitě poradil, abyste neváhali a zašli na pár našich mítinků. Anebo si alespoň najít kapitolu *„Ještě o alkoholismu“*, která je volně dostupná na stránkách anonymnialkoholici.cz.

JAKÉ NEJVĚTŠÍ VÝZVY MUSÍ PŘEKONAT ČLOVĚK, KTERÝ SE ROZHODNE PŘESTAT PÍT?

Sám sebe.

JAK SE MOHOU RODINNÍ PŘÍSLUŠNÍCI NEBO PŘÁTELÉ ZAPOJIT A PODPOŘIT NĚKOHO, KDO BOJUJE SE ZÁVISLOSTÍ?

Určitě je dobré si v odborné literatuře najít něco o *„spoluzávislosti“*. Někdy se totiž stává, že rodina a přátelé mohou svojí snahou o pomoc paradoxně závislému uškodit.

CO BYSTE VZKÁZAL NĚKOMU, KDO MÁ STRACH PŘIJÍT NA PRVNÍ SETKÁNÍ?

Základem Anonymních alkoholiků je anonymita a na každém jednotlivci záleží, chce-li na mítinku něco sdílet či nikoliv. Anonymní alkoholici nejsou spřízněni s žádnou sektou, církví, politickou organizací ani s žádnou jinou institucí, nepřejí si zaplést se do jakékoliv rozepře, nepodporují žádné programy ani žádným jiným programům neodporují. Naším hlavním cílem je zůstat střízliví a napomáhat ostatním alkoholikům k dosahování střízlivosti.

■ **Stanislav D. Břeň**

Anonymní alkoholici v Příbrami

AA v Příbrami fungují od června 2023 a scházejí se pravidelně každé pondělí v 19.00 ve sboru Archa Víry v Mariánské ulici za účelem pomoci lidem se závislostí na alkoholu a drogách. Organizace Anonymní alkoholici vznikla v USA a letos slaví 90 let svého působení. Podle jejích odhadů se ve více než 180 zemích světa úspěšně zotavuje ze závislosti na alkoholu přes dva miliony členů společenství Anonymních alkoholiků. Další informace jsou na webu anonymnialkoholici.cz.

inzerce

Třídíme dobře?

V pondělí 12. května od 8.00 do 14.00 se v Příbrami uskuteční analýza směsného komunálního odpadu, která bude přístupná veřejnosti. Cílem bude zjistit, jak jsou na tom občané města s tříděním odpadu a jaké složení má odpad odložený v černých nádobách.

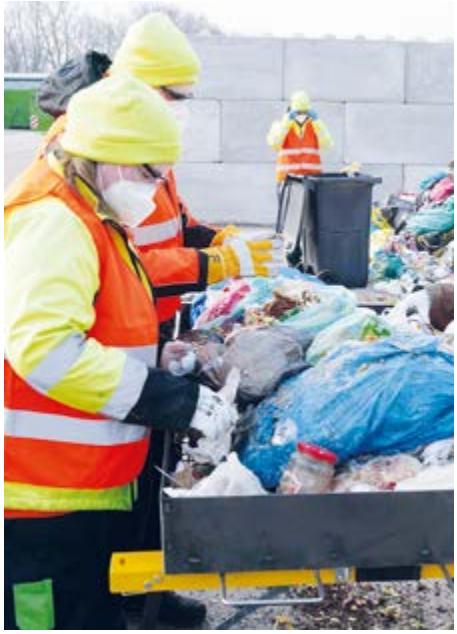

Odpad se ručně rozebírá na speciálních sítech.
Foto: AOS Eko-kom

Analýza odpadu se koná ve spolupráci s Autorizovanou obalovou společností Eko-kom. Popelářský vůz provede klasický svoz směsného komunálního odpadu a dopraví ho na náměstí 17. listopadu. Vzorek pak rozeberou pracovníci odborné firmy podle speciální metodiky, která vznikla na základě dlouholetého vývoje českých i zahraničních metodik. Zohledňuje řadu faktorů ovlivňujících skladbu odpadu jako roční období nebo typy zástaveb.

Rozbory spočívají v ručním roztřídění reprezentativního vzorku odpadu do definovaných látkových skupin, jako jsou papír/lepenka, plasty, sklo, kompostovatelný i nekompostovatelný odpad, kovy, elektroodpad, nápojové kartony, nebezpečný odpad a textil. Jde tedy o odpady, které do směsného komunálního odpadu nepatří a mají správně skončit v barevných nádobách, případně ve sběrných dvorech a střediscích. Pouze odpad, který nelze zařadit do některé z uvedených skupin, je v současnosti netříditelný a ukládá se do černých popelnic.

Samotné rozbory směsného komunálního odpadu z obcí se provádějí napříč Českou republikou s více než patnáctiletou tradicí. Ročně se uskuteční více než 100 vzorkování v téměř 20 lokalitách s různými typy zástavby. Veřejně přístupné rozbory jako ten květnový v Příbrami jsou však výjimečné.

Akce se může zúčastnit veřejnost a také školáci. Bude pro ně připravený speciální program Tonda Obal, který obstará společnost Eko-kom. Zkušení lektoři dětem vysvětlí, jak, kam a proč se odpad třídí a co se z něj dále vyrábí. Seznámí se s recyklovanými materiály nebo budou moci sledovat samotné vzorkování běžného domácího odpadu. Na vlastní oči uvidí, co by v černých popelnicích nemělo vůbec skončit.

Josef Mojžíš
AOS Eko-kom

Schoolstock představí talenty ZUŠ

Ve středu 28. května ožije náměstí T. G. Masaryka v Příbrami hudebním festivalem Schoolstock 2025. Akci pořádá ZUŠ Příbram I, která v blízkosti svého působiště připravila pestrou přehlídku kapel a hudebních souborů z uměleckých škol příbramského regionu.

Na jednom pódiu během středečního odpoledne vystoupí žáci ZUŠ Březnice, ZUŠ Dobříš, ZUŠ Příbram I, ZUŠ Antonína Dvořáka Příbram, ZUŠ J. J. Ryby Rožmitál pod Třemšínem a ZUŠ Sedlčany. Návštěvníci se mohou těšit na odpoledne plné různorodých skladeb a žánrů v podání mladých hudebníků.

Schoolstock 2025 je součástí celorepublikového festivalu ZUŠ Open, který je největší kulturní událostí svého druhu v České republice. Propojuje školy, žáky a veřejnost prostřednictvím koncertů, divadelních představení, výstav a workshopů napříč celou zemí a upozorňuje na důležitost uměleckého vzdělávání. Do projektu je zapojeno více než 440 základních uměleckých škol z celé ČR. Program festivalu na náměstí poběží od 14.00 do 20.45.

ZUŠ Open pořádá Nadační fond Magdaleny Kožené ve spolupráci s Asociací ZUŠ ČR. Akci mediálně podporují Česká televize a Český rozhlas.

Lucie Širmerová
ZUŠ, nám. T. G. Masaryka

V Příbrami to v květnu žije trhy

Na Dvořákově nábřeží i náměstích v centru a na sídlišti můžete nakoupit čerstvé potraviny od místních dodavatelů, sezonní květiny a sazenice, ale také si vychutnat kávu nebo si odnést drobnosti z blešího trhu. Pro děti bude v květnu připravena zahradnická dílna a na své si přijdou i zájemci o textil či ruční výrobky.

První květnový farmářský trh, který se koná 3. května od 8.00 do 12.00 na Dvořákově nábřeží, nabídne široký výběr sazenic, květin a sezonního ovoce a zeleniny. Chybět nebudou čerstvé mléčné výrobky, maso, pečivo či zákusky od místních dodavatelů. Na místě si můžete vše vychutnat, a to s kávou a příjemným posezením s rodinou či přáteli.

Druhý květnový farmářský trh se koná 17. května od 8.00 do 12.00 a ponese se v obdobném duchu. Pro malé zahradníky bude však připravena zahradnická dílnička, kde si děti vyzkouší výsev semínek. Děti si domů odnesou malý dárek na památku.

Ve stejný den v čase 9.00–13.00 se bude na nedalekém náměstí T. G. Masaryka konat bleší trh. Lidé mohou nejen nakupovat, ale také prodávat věci, které ještě mohou někomu posloužit.

Někteří z prodejců na farmářských trzích se účastní také městských trhů. Pokud tedy nestihnete farmářské trhy, můžete prodejce navštívit i v týdnu a zakoupit si oblíbené zboží. Tyto trhy se konají na Václavském náměstí ve středu a v sobotu (v případě nekonání farmářského trhu). Další trhy probíhají každý pracovní den na náměstí 17. listopadu, přičemž nejvíce prodejců tu najdete v úterý a ve čtvrtek. Odlišný sortiment nabízí trh pořádaný každou středu na nám. T. G. Masaryka. Zde si můžete koupit především textilní výrobky. Obvykle jsou k dostání ponožky, kožené peněženky, oděvy, záclony, lůžkoviny a podobné výrobky.

Pokud chcete v Příbrami prodávat na některém z trhů, je třeba dopředu (kromě bleších trhů) kontaktovat Obecní živnostenský úřad e-mailem na trhy@pribram.eu.

Karel Rejšek
Obecní živnostenský úřad

Příbramský půlmaraton: dva příběhy

V sobotu 31. května vyběhnou do ulic Příbrami stovky běžců, odstartuje jubilejní 10. ročník Příbramského půlmaratonu. Přidáte se? Chcete-li se letos zúčastnit, zaregistrujte se online na webu Příbramského půlmaratonu.

Můžete jim říkat, jak chcete: Běžci, sportovci, atleti, vytrvalci, fitnessáci, hobbíci, ti hyperaktivní, blázni, běhny... Tihle všichni vyběhli do ulic Příbrami v roce 2016, kdy se uskutečnil první ročník Příbramského půlmaratonu. Tehdy se konal v rámci oslav 800. výročí založení města. *„Chtěli jsme rozpohybovat celé město, proto jsme pořádali vedle hlavního závodu na 21 km i kratší závody pro děti, začínající běžce, školní nebo rodinné štafety. Před 10 lety se na start postavilo asi 380 zájemců, loni to bylo více než 600,“* popisuje Aleš Barášek, zástupce pořádajícího Tri Klubu Příbram.

PŘÍBĚH PRVNÍ: OSM STARTŮ, JEDEN PLÁČ

V roce 2016 absolvovala půlmaraton i Svatava Řechková, reprezentující Oxygen Příbram. Od té doby nevynechala možnost se Příbramí proběhnout - s výjimkou závodu v roce 2018. *„Na konci května tohoto roku jsem spadla z kola a zlomila si klíční kost. Byla jsem po operaci, s rukou v ortéze. Tenkrát jsem svoji neúčast oplakala, měla jsem na půlmaraton naběháno, mrzelo to moc,“* vzpomíná. O rok později si doběhla na náměstí T. G. Masaryka pro bronz mezi všemi ženami.

„I když jsem začala pravidelně trénovat a běhat závody až ve čtyřiceti letech, je to pro mě jedna z nejoblíbenějších činností - samozřejmě kromě vnoučat a přítele. Běhání mi pomáhá psychicky velmi moc, člověk při běhu zahodí každodenní starosti, pročistí si hlavu a během přispěje i ke své fyzické kondici. Věřte mi, vše máme v hlavě!“ přidává motivační *„žďuchanec“* příbramská sportovkyně.

PŘÍBĚH DRUHÝ: CHYBĚLA JEN ŘEHTAČKA

Když loni Svatava Řechková běžela Příbramský půlmaraton, tedy čtyři okruhy centrem města, potkala na trati i Radka Matyáše. Původně měli poměřit své výkony stopkami za cílovou rovinkou, jenže i Radkův start znemožnily zdravotní komplikace. *„Měl jsem problém se stehenním svalem,“* popisuje Radek. Jeho kamarádka ho následně nasměrovala, že když nepoběží, může alespoň pomoct s organizací závodu jako dobrovolník. Půlmaraton totiž chystá několik měsíců dopředu skupina jednotlivců, často po večerech a ve svém volném čase. V den D, kdy se závody konají, jsou však potřeba desítky dobrovolníků, kteří zajišťují registraci běžců, hlídají jim věci v šatně, podávají občerstvení při závodě nebo radí řidičům, kudy lze nejkratší cestou objet závodní trasu, když čtyřkolová vozidla dočasně v ulicích vystřídají dvounozí *„exoti“* rodu homo sapiens.

„Hrozně moc jsem loni záviděl běžcům na trati. Moje úloha coby dobrovolníka byla řídit dopravu ve Špitálské ulici a umožnit běžcům klidný přeběh asfaltky. A hlavně jsem všem fandil,“ vysvětluje Radek Matyáš. *„Chyběla mi už jen řehtačka nebo fanfára. Fandil jsem asi dvě a půl hodiny a nejvíce těm, co ‚půlku‘ zavírali. Pozici dobrovolníka jsem si užil, i když nikdy v životě mě nebolely nohy po půlmaratonu tak moc, jako po tomto,“* dodává.

Budeme pořádat závody pro děti, fitness běh na 3,5 km, závod pro štafetové týmy a samozřejmě hlavní závod na 21 097 metrů. Vybíháme v sobotu 31. května. Případní dobrovolníci se mohou ozvat na e-mail info@brdskypohar.cz.

■ **Lukáš Rozmajzl**
Brdský běžecký pohár

inzerce

Podporujme město krátkých vzdáleností

Příbram stojí na prahu dalšího rozhodování o územním rozvoji. Město má k dispozici urbánní analýzu, která ukazuje, že Příbram má značný potenciál pro kvalitní bytovou výstavbu. Nové byty by mohly posílit ekonomickou stabilitu města a současně zlepšit život stávajících obyvatel, protože s sebou přinesou příležitosti pro nové služby.

Analýza územního potenciálu Příbrami odhalila, že ve stávající zástavbě existuje rezerva pro přibližně 10 500 nových obyvatel. Z toho zhruba 6000 by mohla řešit pouhá změna urbanistické struktury v již existujících plochách. V samotném centru města chybí 825 bytových jednotek z celkového deficitu necelých 3000 jednotek v celém městě. Studie se týká celého správního území města Příbram. Zmiňovaných 10 500 obyvatel *„navíc“* je počet obyvatel, které Příbram v minulosti měla a který odpovídá dlouholetému úbytku. Kapacita a infrastruktura města je na tento počet stavěna a vybavena. Jde o výhled v dlouhodobém horizontu, kolik obyvatel může město pozvolna pojmout.

Tato čísla nejsou jen statistikou – představují nevyužitou příležitost pro revitalizaci městského jádra a zlepšení kvality života ve městě. Hustota obyvatel v centru Příbrami je v současnosti nedostatečná pro vytvoření živého městského prostředí. Odborné studie ukazují, že teprve při hustotě alespoň 100 obyvatel na hektar začíná fungovat koncept *„města krátkých vzdáleností“* a vytváří se přirozené pěší vazby.

EKONOMICKÉ VÝHODY ZAHUŠŤOVÁNÍ CENTRA

Zatímco Příbram ztrácí obyvatele, v okolních obcích jejich počet roste. Současný stav rozvoje Příbrami je zaměřený převážně na okrajové části města, což přináší dlouhodobě neudržitelnou ekonomickou zátěž. Územní analýza jasně dokládá, že náklady na údržbu infrastruktury v řídce osídlených oblastech výrazně převyšují příjmy z daní a poplatků.

Naproti tomu zahušťování centra a oblastí v docházkové vzdálenosti od něj by přineslo: Efektivnější využití stávající infrastruktury; Nižší náklady na údržbu veřejných prostranství v přepočtu na obyvatele; Vyšší příjmy z daní z nemovitostí na menší ploše; Oživení místních služeb a obchodu.

KVALITA ŽIVOTA V KOMPAKTNÍM MĚSTĚ

Analýza potenciálu území ukazuje, že lokality v blízkosti centra Příbrami dosahují výrazně vyšších hodnot v kritériích jako dostupnost občanské vybavenosti, veřejná doprava a rekreační plochy. Naopak většina rozvojových ploch na okrajích města vykazuje nízký potenciál pro kvalitní bydlení. Kompaktní zástavba v centru a jeho okolí by obyvatelům nabídla: Lepší dostupnost služeb a obchodů; Menší závislost na automobilové dopravě; Živější veřejný prostor a větší bezpečnost; Silnější komunitu a sociální vazby.

CESTA VPŘED

Příbram má jedinečnou příležitost nasměrovat svůj rozvoj do správných lokalit a zaměřit se na revitalizaci centra a jeho okolí. Změna urbanistické struktury a aktivace nevyužitých ploch v těchto lokalitách by mohla přinést městu až 100 milionů korun ročně na dodatečných příjmech.

Město se navíc potýká s nízkou investiční aktivitou, s tím souvisí snižování počtu trvale bydlících obyvatel a také stárnutí populace. *„Vnímáme, že nyní nastal ideální čas, abychom svou pozornost zaměřili na kompaktnost města a podíleli se na budování ekonomicky udržitelného města, které je příjemné pro život. K tomu potřebujeme znát názor našich obyvatel, abychom se mohli zodpovědně rozhodnout, které lokality má smysl rozvíjet jako první a podporovat v nich novou výstavbu,“* řekl starosta Příbrami Jan Konvalinka.

Jakou výstavbu byste v Příbrami uvítali? Máte preferovanou lokalitu, na kterou by mělo město zaměřit svou pozornost? Dejte vědět svůj názor a vyplňte dotazník zde: https://bit.ly/dotaznik-rozvoj-pribram

■ **Martina Vidová**
Frank Bold Advisory

Začíná obnova krajinných reliktů

Krajina není jen fyzický prostor, ale také síť vzpomínek, příběhů a možností do budoucna. Spoluprací na znovuobjevení krajinných reliktů můžeme vytvořit udržitelnější a hodnotnější krajinu pro budoucí generace.

Krajinné relikty jsou hmotné i nehmotné stopy minulosti, které z různých důvodů ztratily svoji funkci, zanikly nebo nejsou přístupné. Jsou ale určitým způsobem zapsány do stavu dnešní krajiny fyzicky nebo katastrálně. Vypovídají o kulturním a přírodním využití krajiny. Často jsou stále ve vlastnictví obce a mají významný potenciál posílit identitu, posílit bezmotorové propojení sídla a krajiny a stát se multifunkčním nástrojem v boji proti klimatickým změnám.

Město Příbram nechalo v roce 2023 zpracovat Strategii, která mapuje potenciál krajinných reliktů v Příbrami a okolí a navrhuje možnosti jejich integrace do dnešního prostředí. Projekt se zaměřuje na identifikaci a obnovu ztracených krajinných prvků, které jsou stále rozpoznatelné v majetkové struktuře nebo přímo v krajině. Základ našeho současného katastru sahá téměř 200 let nazpět k *„Císařským povinným otiskům stabilního katastru“*. Ačkoli se krajina za staletí dramaticky proměnila, mnoho původních hranic parcel zůstává v dnešních katastrálních mapách stále zakresleno. Tyto hranice sice většinou již neodrážejí aktuální využití, ale ze současného hlediska jsou důležitým reliktem minulosti. Jde o ztracené krajinné prvky jako bývalé cesty, mokřady, keřové skupiny a potoky. Analyzováním těchto prvků můžeme určit, které relikty mohou hrát roli v budoucím rozvoji města a jeho krajiny.

Strategie neusiluje pouze o ekologickou obnovu, ale také o posílení sociální a kulturní hodnoty krajiny. Například staré cesty mohou přispět k lepšímu propojení pěších a cyklistických tras, zatímco historická místa mohou být využita pro vzdělávací a turistické účely. Existující iniciativy, jako je obnova sadů kolem Svaté Hory, výsadba alejí (např. Alej svobody) a revitalizace dědictví po těžební činnosti (např. důl Bytíz – nová pobočka HMP) dokazují že tento přístup již přináší první výsledky. Abychom podpořili přechod od strategie k realizaci, organizujeme workshopy, kde se setkají obyvatelé, politici a odborníci k diskusi nad studií. Dne 27. května od 17.00 se v Galerii Františka Drtikola uskuteční prezentace a workshop. Během setkání představíme strategii a budeme diskutovat o tom, jak se obyvatelé mohou zapojit do její realizace. V září (termín bude upřesněn) se bude konat interaktivní terénní exkurze. Společně se vydáme do zemědělské krajiny na okraji města, abychom diskutovali o potenciálu a přímo zažili, jak mohou být staré krajinné prvky znovu propojeny s městem a jeho okolím.

■ **Wouter Verleure**
studio-relinkt

Svatohorský Downtown vyjíždí do devátého ročníku

Letošní ročník Svatohorského Downtownu se koná 24. května. Stejně jako v minulých letech je akce součástí Czech Urban Downhill Series.

Na start se letos postaví 120 jezdců.

Foto: Svatohorský Downtown

Hlavní závod Svatohorského Downtownu má již plnou startovní listinu a čítá 120 jezdců. Jsou rozděleni do pěti kategorií: Elite, Masters, Ženy, Junioři a Open. *„Jménem, které je hlavním lákadlem, je ten nejlepší ve svém oboru – Tomáš Slavík,“* říká za pořadatele Vojtěch Hrach. Jezdce na trati čeká přibližně 15 překážek. Jako každoročně závod startuje v okolí Svaté Hory. Následuje přírodní pasáž ve svatohorském sadu a tzv. Tesiho zahrádka. Poté se jezdci připravují na *„nástup do tramvaje“*, kterou přeskakují nad hrajícím DJem. Dále přes tzv. Indii najíždějí do Pražské ulice, čeká je SVZ kontejner a pak už jen cíl a pohled na časomíru.

Závod má také doprovodný program. Na trati budou tři místa pro diskžokeje, stánky s občerstvením, oblečením a SVDT merchandisingem, chill-out zóny s lehátky, beer pong nebo tombola. Součástí programu bude také čtvrtý ročník Hannah dětského závodu, který vždy přiláká kolem 50 dětí.

„S kluky je pro nás práce na Downtownu zároveň zábavou, která se promění v jeden den plný adrenalinu, hudby a sportovních zážitků. Rok od roku se snažíme akci posouvat a zlepšovat. Velkou metou a snem je rok 2026 a desátý ročník našeho závodu,“ dodává Vojtěch Hrach.

Stanislav D. Břeň

inzerce

Nosná zeď končí, přicházejí dvě nové výstavy a loutkový festival

Galerie Františka Drtikola Příbram připravila bohatý jarní a letní program, který propojuje výtvarné umění, divadlo a dětskou kreativitu – od derniéry výstavy Sofie Švejdové přes silné divadelní monodrama až po dvě nové výstavy a zcela nový loutkový festival.

Galerie Františka Drtikola Příbram se 8. května od 16.00 do 21.00 rozloučí s výstavou Nosná zeď Sofie Švejdové poslední komentovanou prohlídkou a také výtvarnou dílnou pro děti, která začne již v 15.00. Součástí večera bude také divadelní představení Ma Boi, které uvedeme v našem black boxu při příležitosti Dne vítězství, a připojíme se tak k oslavám osvobození od fašismu a konce druhé světové války. Monodrama o hustle culture a vzrůstajícím vlivu ultrapravice vzniklo za podpory Janáčkovy akademie múzických umění a mj. pojednává o závislostech a obsesích Adolfa Hitlera. Nenechte si ve dnech 7. a 8. května od 18.00 ujít tuto podívanou výjimečnou po herecké, dramaturgické i světelné stránce. Vstupné činí 200 korun. Autory představení jsou Daniela Samsonová, Pavel Brůček a Vojtěch Honig, v monodramatu exceluje herec Josef Kostka.

Součástí večera 8. května bude také divadelní představení Ma Boi, které se koná při příležitosti Dne vítězství.
Foto: Jan Fuchs

LETNÍ VÝSTAVY A LOUTKOVÝ FESTIVAL

Dále Galerie Františka Drtikola připravuje na léto hned dvě nové výstavy a také první ročník loutkového festivalu, který má být vlajkovou lodí Studia GFDP. Výstavy spojuje téma dětství a dítěte, ač jedna představuje užitou ikonickou tvorbu a druhá mladou volnou tvorbu. Každá z výstav nabízí odlišný obsah a zážitek pro široké publikum.

Ve středu 28. května od 18.00 proběhne vernisáž výstavy Dědičná zvířena. Výstava představí užitou tvorbu Libuše Niklové a Petra Nikla. Půjde o dosud největší výstavu ikonických hraček Libuše Niklové a zcela nových skleněných loutek Petra Nikla. Výstava matky a syna jde po stopách paměti, mapuje dětství a jeho zásadní roli v poznávání světa i vlastní identity. Hračky a loutky se potkají v horním patře galerie už v květnu a budou lákat k návštěvě až do září. Výstava vzniká pod odborným dohledem Petra Nikla a Magdy Danel. Kurátorem výstavy však bude třináctiletý výjimečný autistický chlapec Daniel Bouška, který disponuje ohromnými znalostmi díla vystavujících autorů a bude výstavou provázet.

Lilla Gombos a její výstava Bond představí mladou slovenskou autorku, která letos absolvuje na katedře malířství VŠVU v Bratislavě. Lilla Gombos ve své volné tvorbě pracuje s vnitřním prostorem a v prenatálních alegoriích zobrazuje podivnou a temnou vztahovost. Embrya si vymezují vlastní teritorium a pomocí chapadel, která vystupují z reliéfu obrazů, definují své suverénní území živoucích zárodků. Zobrazení světa a procesů v těle matky nese vyjádření hlubších významů týkajících se existence, vývoje nebo přechodu z jednoho stavu do druhého. Embryo či plod jsou symboly pro nový začátek, nevědomost nebo jiné existenciální motivy. Výstava bude mít vernisáž v pátek 6. června od 18.00, kurátorkou je Magda Danel.

NOMINACE ČESKÉ AKADEMIE VIZUÁLNÍHO UMĚNÍ

Galerie GFDP se programově inspiruje výstavou Vnitřní dítě umělce Androse Forose, který v Příbrami vystavoval v loňském roce. Za tuto výstavu galerie získala nominaci České akademie vizuálního umění v kategorii Objev roku.

Tematicky na výstavní plán naváže v polovině června také první ročník festivalu Loutky v galerii. Představí nezávislou loutkovou scénu a bude plný kouzelných atrakcí, divadla a hudby. Součástí budou prezentace umělce Petra Nikla a výtvarné dílny malířky Sofie Švejdové, vystoupí divadla jako Anička a letadýlko, Buchty a loutky, Studio Damúza, Divadlo B, Illegumova divadelní společnost, Divadlo Toy Machine, Ústav úžasu, Divadlo Jednoho Edy, Divadlo na rozcestí a další. Festival bude probíhat na několika scénách v prostorách galerie, v atriu Zámečku-Ernestina, ale také v parku okolo, kterému chce galerie vdechnout nový život divadelní scénou pod arkýřem. Nenechte si ujít tuto veselou předprázdninovou slavnost plnou zábavy, tajemství a pohádek pro celou rodinu. Festival začíná v pátek 13. června a bude pokračovat do úterý 17. června. Víkend bude patřit rodinám s dětmi, pondělí a úterý zejména školám a školkám. Veškerý program najdete brzy na našich sociálních sítích a také webových stránkách. Dramaturgem festivalu je Tomáš Běhal.

■ **Magda Danel**
Galerie Františka Drtikola Příbram

Na křídlech klasické hudby

Hudební festival Antonína Dvořáka Příbram, jehož 56. ročník probíhá od 22. dubna do 3. června, nese sice ve svém názvu jméno našeho města, jeho aktivity však výrazně přesahují městské území. Koncerty i doprovodné projekty jsou rozprostřeny do celého příbramského regionu, přivádí tak umělce i návštěvníky koncertů do atraktivních lokalit.

Festival ve svých počátcích propojoval Památník Antonína Dvořáka ve Vysoké s tehdy nově vybudovaným Divadlem A. Dvořáka v Příbrami. Postupem let se jeho působnost ale rozšířila. Koncerty byly organizovány z velké části v objektech přímo spojených s Mistrovým pobytem, ale přibývala i místa, která jsou unikátní svou architekturou a prostředím. Specifičnost těchto míst se stala základem pro výběr vystupujících interpretů i programy koncertů. V současné době tak může návštěvník festivalu zároveň se zážitkem z virtuosního hudebního provedení cestovat a poznávat zajímavá místa Příbramska. Cílem festivalu je tak vedle klasické hudby i prezentace krás našeho regionu.

V Památníku Antonína Dvořáka ve Vysoké vystoupí také kytarový virtuos Lubomír Brabec. Foto: HFAD

DVOŘÁKOVY VARHANY SHOŘELY PO ÚDERU BLESKU

Jedním z míst, kam se festival každoročně vrací, je nenápadný kostelík s téměř neuvěřitelnou historií - kostel Nanebevzetí Panny Marie v Třebsku. Jeho spojení s Antonínem Dvořákem je poměrně známé - pravděpodobně poprvé do něj zavítal na svatbě Václava Roberta Kounice, který se zde ženil s jeho švagrovou Josefínou Čermákovou, sestrou jeho ženy Anny. V pozdějších letech chodil do kostela z nedaleké Vysoké, kde si nechal postavit domek, později nazvaný vila Rusalka. V roce 1894 po návratu z USA věnoval kostelu nové varhany zakoupené z honorářů za americká vystoupení. Tyto varhany však byly zničeny při požáru po úderu blesku v roce 1953. Jedinou památkou na návštěvy Antonína Dvořáka tak zůstává dochovaný zápis o věnování varhan kostelu a lavice, na níž Antonín Dvořák u varhan sedával. Co je ale méně známé, je, že do tohoto kostela docházel i další významný hudební skladatel - Jakub Jan Ryba, který se v tomto kostele dne 26. července 1790 oženil s Annou Laglerovou, dcerou rožmitálského purkrabího. V té době zde působil farář Filip Vaníček, Rybův blízký přítel. Právě díky napjatým vztahům s farářem Kašparem Zacharem v Rožmitále a přátelství s Vaníčkem si Ryba pro svou svatbu zvolil Třebsko.

Festival do kostela zavítá 10. května s koncertem Českého filharmonického kvarteta, které v letošním roce slaví 25 let od svého vzniku na půdě České filharmonie. Součástí koncertu bude i odhalení informační desky, která u tohoto malého, ale historicky významného kostela dosud chybí.

Kromě Třebska nás v příbramském regionu čeká písňový koncert z děl Kurta Weilla na nádvoří Galerie Ludvíka Kuby v Březnici, sborový koncert Martinů Voices v Zrcadlovém sále na zámku Dobříš, Sdružení hlubokých žesťů České filharmonie v jinecké Huti Barbora nebo česko-lucemburský koncert ve Špejcharu v Hvožďanech. A samozřejmě zavítáme hned dvakrát do Památníku Antonína Dvořáka ve Vysoké u Příbrami. Poprvé spolu s předním českým kytarovým virtuosem Lubomírem Brabcem v rámci Benefičního koncertu pro vilu Rusalku, podruhé pak tradičně 28. května, kdy v den skonu Antonína Dvořáka III., skladatelova vnuka, rozezní prostory hlasy laureátů Mezinárodní pěvecké soutěže A. Dvořáka v Karlových Varech.

V PŘÍBRAMI HNED NA NĚKOLIKA MÍSTECH

V Příbrami se s festivalovými koncerty potkáme v kostelích sv. Jakuba a sv. Vojtěcha, Galerii Františka Drtikola a rovněž v prostorách Svaté Hory. Zahájení i závěr festivalu proběhne, jak je zvykem, v Divadle A. Dvořáka, kde po velkolepé Drážďanské filharmonii zazní na závěr festivalu slavná Orffova Carmina Burana. Do divadla ale vstoupíme i v průvodu hudebního mládí, když 19. května v rámci Dne s AD proběhne koncert ZUŠ open, prezentující nejlepší žáky základních uměleckých škol ze všech sedmi škol příbramského regionu.

■ **Albína Dědičík Houšková**
Hudební festival Antonína Dvořáka

Country sešlost slaví kulatiny

Příznivci country hudby se opět sejdou v Orlově, kde se uskuteční další ročník festivalu Country sešlost. Představí se devět skupin z Příbramska i okolí a nebudou chybět ani hosté z jiných koutů republiky. Festival zahájí příbramská legenda Bonanza, která loni oslavila 50 let na scéně.

Jubilejní desátý roční Country sešlosti se uskuteční 14. června od 13.00 na terase restaurace Orlov. Festival má podtitul Setkání příbramských amatérských skupin. Na Příbramsku působí více než 30 amatérských skupin hrajících country hudbu, a proto jsme se rozhodli před devíti lety pro ně uspořádat festival.

Na festivalu vystupuje devět kapel a každý rok dvě až tři skupiny měníme, aby se dostalo na co největší počet skupin. Před pěti lety jsme pozvali první hostující skupinu a od té doby to děláme každoročně.

Letos to bude skupina Sešlost z Katovic. Festival zahájí příbramská legenda, skupina Bonanza, která loni oslavila 50 let svého působení. Po dvou letech se vrací skupina Sousedé z Milína a máme zde jednoho nováčka - skupinu Marion z Dobříšska. Z tohoto regionu je i skupina Klikaři, která jako jediná s námi prošla všech deset ročníků. Ze Sedlčanska se zúčastňuje skupina Fandy Tomáška. K Příbramsku řadíme i skupinu Výkop. Pak jsou tady dvě skupiny, které sice nejsou ze zdejšího regionu, ale velmi často u nás vystupují a součástí těchto skupin jsou příbramští muzikanti. Jsou to skupiny Daniels a Dědský úsměv.

Na náš festival přijíždějí kamarádi z celé republiky - např. z Vyškova, Jeseníku, Frýdku-Místku, Zlína či severních Čech. Každoročně rozdáváme účastnické poháry pro každou skupinu, ale mj. i pro nejvzdálenějšího účastníka festivalu. Proto máme přehled o našich fanoušcích. Každoročně náš festival navštěvuje zhruba 400 spokojených diváků. Festival oficiálně končí ve 22.30, poté se bude až do půlnoci neformálně zpívat a hrát bez ozvučení ve zdejší restauraci. Zahrát a zazpívat si mohou i příchozí muzikanti a diváci. Celá terasa restaurace je zastřešena party stany, takže se nemusíme bát ani deště, ani slunečního úpalu. Protože se festival koná v prostorách restaurace, nebude nouze ani o dobré jídlo a pití. Parkování bude zajištěno asi 100 metrů od restaurace.

■ **Jiří Hlinka**
Country sešlost

Ekonomické řízení města je špatné

Náklady na rekonstrukci čistírny odpadních vod vzrostly ze 150 na 400 milionů korun, což přimělo město k výraznému zadlužení a škrtům v investicích. Jak se město dostalo do této situace a co to znamená pro jeho budoucnost?

V úvodu každého jednání zastupitelstva města (ZM) slyšíme, jak hodně peněz má město na účtech. Popravdě řečeno to je málo důležitá informace, která jen vytváří zdání, že jsme na tom dobře. Na únorovém jednání ZM jsme se dozvěděli šokující informaci, že se rekonstrukce čistírny odpadních vod zdraží na odhadovaných 400 milionů korun. Ještě v prosinci nám radní při schvalování rozpočtu na rok 2025 tvrdili, že to bude 150 milionů korun, ale v lednu se prý ukázalo, že náklady vzrostou o dalších 250 milionů korun. Pro mne to je nepochopitelné. Ekonomiku města jsem řídil čtyři roky a vím, že při řádné spolupráci města s jeho partnery, např. s projektanty, se to nemůže stát.

OBŘÍ ÚVĚR I SPLÁTKY

V důsledku tohoto finančního šoku jsme se na březnovém ZM zabývali tím, jak situaci řešit. Radní nám předložili plán zkrácených investic a nárůstu zadlužení města. Je na místě říci, že Příbram již dlouhé roky žádné úvěrové dluhy nemá. Na prosincovém ZM, když jsme schvalovali rozpočet, jsme byli seznámeni se zámyslem úvěru ve výši 300 milionů korun. Nyní v březnu narostl plánovaný úvěr na 450 milionů korun. S tak obřím úvěrem jsou spojeny velké výdaje - roční splátka úroku a jistiny bude činit asi 50 milionů korun. Tyto peníze budou chybět v budoucích rozpočtech. Vedle zadlužování je navrhována řada dalších nepříjemností. Rada města např. navrhla o rok oddálit zahájení rekonstrukce našeho chátrajícího bazénu. Připomenu, že když jsem v roce 2018 končil jako ekonom města, tak jsme měli v ruce stavební povolení na rekonstrukci a bylo zadáno zahájit výběrové řízení na dodavatele stavby.

Obrovským problémem budou výdaje kolem kulturního domu, ke kterým se město zavázalo při sjednání (nevýhodné) nájemní smlouvy s novým nájemcem. Náš výhledový rozpočet s nimi reálně nepočítá. Na březnovém ZM to odůvodnil ekonomický místostarosta Vladimír Karpíšek tím, že neví, kolik to má být. Na to zareagovala zastupitelka Markéta Škodová (Spojenci) sdělením, že město si již v září 2024 nechalo zpracovat odborný posudek na cenu přislíbených oprav. A dodala: posudek hovoří o částce nejméně 110 milionů korun. Na to zaskočený místostarosta řekl, že prý o posudku ví, ale nečetl jej. Posudek stál půl milionu korun... Napadá mě: O čem všem jako opoziční zastupitelé nevíme, pokud si to sami nevypátráme?

CO DĚLAT JINAK?

Na moji dlouhou kritiku ekonomického vývoje města se mě Vladimír Karpíšek logicky zeptal, co bych na jeho místě dělal já. Moje odpověď zněla: já bych trvalou důslednou profesionální péčí zabránil tomu, aby se město dostalo do současné nepříznivé situace. Bylo by nemožné, aby mi někdo den ze dne sdělil, že se nějaká akce zdraží o 250 milionů korun. Bylo by nemožné, aby kanalizace v Kozičíně stála jeden den 100 milionů korun, a druhý den 200 milionů korun. Plánoval bych investice podle potřeb města, a ne podle zájmů někoho v pozadí. Jednal bych s dodavateli města tak, aby ze mne měli respekt a nepovažovali město za *„dojnou krávu“*. Vedl bych kolegy v radě města tak, aby realisticky vnímali ekonomickou situaci a neřídili se heslem, že z cizího krev neteče. Jednoduše - staral bych se o hospodaření města tak, jako bych se staral o svoje vlastní. Tak, jak jsem to dělal v letech 2014-2018, kdy se městu zvedl rating o dva stupně na druhý nejvyšší. Příkladů dosavadního opačného přístupu je řada. Jenom namátkou připomenu návrh radních přidat Metrostavu k pevně sjednané ceně za stavbu parkovacího domu 14 milionů korun, aniž k tomu byl právní důvod. Anebo že v době, kdy jsme již věděli o neskutečném nárůstu ceny čistírny, navrhla rada města vydat mimo rozpočet 30-40 milionů korun na výstavbu *„náměstí“* v Orlově, kdy vítězem této akce by byl rozhodně někdo jiný než Příbram a její občané.

Současná situace nespadla jen tak z nebe. Je to důsledek dlouhodobě špatného řízení, kdy problémy zpočátku ani nejsou vidět, ale rostou. Zprvu skrytě, ale po čase je již zakrýt nelze. Projevem toho je např. zoufalé oddalování rekonstrukce bazénu nebo plánované raketové zadlužení. Když jsme v roce 2014 šli do souboje s tehdejší koalicí ČSSD + ODS, vyslovil na její adresu Jindřich Vařeka pravdivá slova: chováte se jako lancknechti na dobytém území. O současné koalici vedené starostou Janem Konvalinkou lze říci úplně to samé.

AKTUALIZACE PO REAKCI VLADIMÍRA KARPÍŠKA V TÉTO RUBRICE:

Reakce Vladimíra Karpíška je delší než můj článek a nemohu dlouze reagovat. Proto jen jedinou věc: Zvolení zastupitelé mají nejrůznější profese a málokdo důkladněji rozumí ekonomice. Úkolem ekonomického místostarosty by nemělo být řídit tento úsek podle přání většiny zastupitelů. Měl by tomu rozumět více než ostatní a podle toho činit závěry. A o správnosti svých závěrů by měl umět přesvědčit ty, kteří budou také hlasovat, ale nejsou z oboru - je to jeho práce a zodpovědnost. V diskusi se potom mohou udělat nějaké korekce, ale odborná podstata a objektivní zájem města by měly být zachovány. Přeji místostarostovi Karpíškovi, aby se mu to u koaličních zastupitelů více dařilo.

■ **Václav Dvořák**
zastupitel za Spojence

Příbram se rozvíjí odpovědně

Zastupitelstvo tvoří 25 členů. Pro schválení jakéhokoliv bodu je potřeba, aby pro něj hlasovala nadpoloviční většina přítomných. V praxi to znamená, že většina rozhoduje o směru, kterým se město ubírá. Občas se ale stává, že jednotliví zastupitelé, kteří nesouhlasí s většinovým rozhodnutím, prezentují svůj pohled na veřejnosti jako ten jediný správný. Tyto výstupy pak zachycují jednostranný pohled, nikoliv názor zastupitelstva jako celku. Osobně mě mrzí, když jsou tímto způsobem zkreslována fakta. Rád bych proto reagoval na některé informace uvedené v článku *„Ekonomické řízení města je špatné“* kolegy Václava Dvořáka.

Zastupitele Václava Dvořáka si osobně velmi vážím jako zkušeného odborníka. V některých pohledech se ale naše názory liší. V zastupitelstvu máme každý jeden hlas a je přirozené, že o podobě rozpočtu a strategii rozvoje města rozhoduje většina, která ve volbách získala důvěru voličů. Současná koalice se rozhodla zaměřit především na dlouhodobě podfinancovanou infrastrukturu, tedy opravy vodovodů a kanalizace, projekty, které nejsou na první pohled viditelné, ale z hlediska budoucnosti města jsou zásadní. Pokud chceme, aby se Příbram dál rozvíjela a byla atraktivní pro nové obyvatele, musí nabídnout kvalitní a funkční zázemí. Proto investujeme do rekonstrukce čistírny odpadních vod (ČOV), kanalizace v Kozičíně nebo obnovy mostů a lávek. Jde o rozsáhlé akce, které si vyžádají velké investice, ale díky stabilní finanční kondici města máme do budoucna možnost využít výhodný úvěrový rámec, který město bezpečně zvládne splácet. Rád bych nyní reagoval na některá konkrétní tvrzení, která zazněla ve zmiňovaném článku.

EKONOMICKÉ ŘÍZENÍ MĚSTA JE V POŘÁDKU

Václav Dvořák uvádí, že se rekonstrukce čistírny odpadních vod zdraží na odhadovaných 400 milionů korun. Tato informace není správná. Jedná se o součet původní první a druhé etapy rekonstrukce. Na žádost provozovatele ČOV, který upozorňuje na stávající rychle se zhoršující stav čistírny, a v návaznosti na nový generel vodohospodářské infrastruktury přišli projektanti celkové rekonstrukce ČOV s odborným názorem, aby město spojilo původně první a druhou etapu

rekonstrukce nově do jedné. Druhá etapa se původně měla realizovat s časovým odstupem v řádu několika let. Nově dojde ke spojení tak, aby čistírna mohla technologicky fungovat podle plánovaných parametrů. S cenou se nijak nehýbalo. V plánu je i případná další etapa, tedy energetická nezávislost, která by se však realizovala pouze v případě, že budou vypsány motivační státní dotace.

OBŘÍ ÚVĚR I SPLÁTKY?

Město bude čerpat úvěr pouze na investiční akce, které budou nezbytné. K tomu jsme si předjednali úvěrový rámec za opravdu výhodných podmínek, ze kterého bychom čerpali konkrétní částku. Rozhodně bychom nevyužili celý úvěr najednou. Stále je potřeba mít na paměti, že pokud bychom zavírali oči a do klíčových investičních projektů neinvestovali, tak sice budeme mít našetřeno, ale budoucí generace budou muset tento vnitřní dluh stejně jednou splácet.

Plavecký bazén se rekonstruovat nebude. Toto je nepravda. Již před rokem zastupitelé schválili výstavbu nového bazénu, stávající bazén bude využíván do doby zprovoznění nového. V současnosti zpracovává projekční tým dokumentaci ke stavebnímu povolení.

Kulturní dům je památkou, do které se po letech začalo investovat až v poslední době – výtah, kino, velká scéna, malá scéna. Souhlasím, že i další výdaje kolem kulturního domu budou vysoké. Skutečně existuje odborný posudek, ale jsem spíše překvapen, jak někteří zastupitelé na základě posudku směle operují částkou kolem 110 milionů korun. Skutečná částka bude známa teprve po zpracování projektu, který bude obsahovat i předpokládaný rozpočet na realizaci. Nyní se jedná opravdu jen o odhad, kdy zpracovatel studie zmiňuje předpokládané nutné investice s odhadem různých částek.

Situace kolem Metrostavu nebyla doposud právně dořešena. V průběhu výstavby parkovacího domu požádal Metrostav investora, tedy město Příbram, o navýšení ceny díla s odkazem na zákonné podmínky podle metodiky ÚRS, tedy vysoký nárůst cen materiálů způsobený inflací apod. Radní materiál projednali a z původních 14 milionů korun navrhl na zastupitelstvu města radní Petr Rotter jednat o částce pouze poloviční. Bylo to velmi složité rozhodování s ohledem na odkaz tzv. spolehlivého zadavatele. Celou situaci jsme projednávali s právníky, tedy zda může Metrostav odstoupit od smlouvy a zda má šanci město uspět v případném soudním sporu. Nakonec tento návrh zastupitelé neschválili, což považuji za legitimní rozhodnutí. Metrostav poté stavbu městu předal a od projektu odstoupil. Požadované vícepráce jsme následně zadali jiné, řádně vysoutěžené společnosti.

FAKTA MÍSTO DOHADŮ

Každý zastupitel má jiný pohled na věc a má právo na svůj názor. Informace, které publikuje Václav Dvořák, mohou působit dramaticky, ale skutečný stav je podstatně střízlivější. Například zmínka o kanalizaci v Kozičíně, kdy jeden den stála 100 milionů a druhý den 200 milionů… Skutečná vysoutěžená cena je 95 891 393 milionů bez DPH, tedy 116 028 586 včetně DPH. Jak jsem uvedl, je zcela legitimní, že každý zastupitel může mít na řízení města odlišný pohled a jiné priority. Pokud se tyto názory objevují v rámci diskuse na jednání zastupitelstva, je to naprosto v pořádku. Pokud však zaznívají ve veřejném prostoru informace, které jsou nepřesné nebo zavádějící – jako v tomto případě – považuji za důležité na ně reagovat a uvést věci na pravou míru.

■ Vladimír Karpíšek
1. místostarosta a zastupitel za ANO

Smutná epizoda u Fantovy louky

Ve středu 19. března zasedalo v tradičním čase od 16.00 zastupitelstvo města Příbram. Jedním z bodů programu bylo další jednání o osudu Fantovy louky. Rada města navrhla program tak, že dala tento bod jako poslední.

Na březnové jednání zastupitelstva se dostavilo několik desítek občanů, které zajímá osud Fantovy louky (FL). Trápí je dravý zájem majitelů tamních pozemků (developerů), kteří by chtěli FL zastavět, a to bez ohledu na její výjimečnost. Tito developeři mají zastánce i mezi koaličními zastupiteli. Opoziční zastupitelka Markéta Škodová (Spojenci) navrhla, aby se bod týkající se FL předřadil na začátek jednání, a to právě z důvodu přítomnosti příbramských občanů. Při hlasování návrh neprošel – celá koalice návrh jednotně nepodpořila. Zklamaní občané odešli domů. Předřazování bodů na začátek jednání z důvodu přítomnosti zainteresovaných osob je přitom standardní postup. Doposud s tím nikdy nebyl problém – až u FL. K problematice FL se potom zastupitelé dostali okolo 22. hodiny. Postup zastupitelů, kteří předřazení bodu na začátek nepodpořili, v čele se starostou, který se jinak mediálně bije za zájmy FL, je nepochopitelný. Úctu k našim občanům asi vnímáme každý jinak. Lze to také interpretovat takto: Občané, na jednání zastupitelstva nechoďte, vadíte nám při vládnutí.

AKTUALIZACE PO REAKCI JANA KONVALINKY V TÉTO RUBRICE:

Vyjádření pana Konvalinky je úsměvné. Je zcela běžné, že se občas některé body jednání oproti původnímu pořadí posunou na začátek. Důvodem bývá přítomnost zainteresovaných osob. Ohledně FL přišly desítky občanů, ale pro koalici to nebyl důvod. Prostě je tam nechtěli mít. Moji občasnou kritiku považuje Jan Konvalinka za narušování konstruktivní debaty. Tady bych mu doporučil, aby více hájil zájmy města a jeho občanů a já nebudu mít důvod kritizovat.

■ Václav Dvořák
zastupitel za Spojence

Na projednání čekali i další žadatelé

Bod týkající se Fantovy louky jsme opravdu projednávali až pozdě večer. Většina zastupitelů byla pro, aby vzhledem k již dříve avizovanému programu nedocházelo ke změnám. Důvodem byla účast žadatelů, kteří očekávali, že „jejich“ body budou projednány podle zveřejněného programu, a proto se i dostavili na začátek zastupitelstva. Tak citlivé téma jako Fantova louka si zasluhuje mimořádnou pozornost. Zároveň je obtížné dalším žadatelům vysvětlit, že agenda, pro kterou přišli, bude přesunuta na pozdější dobu. Tématu Fantova louka se zastupitelé věnovali i na svém zasedání 16. dubna. S dostatečným předstihem jsem navrhl, aby byl tento bod projednán na začátku jednání.

Nyní k samotné podstatě věci: Zastupitel Václav Dvořák je známý svou kritickou rétorikou vůči stávající koalici, což může narušovat konstruktivní debatu. Je to něco, na co jsme si bohužel zvykli. Jeho výhrady považuji za nepodložené (či spíše populistické), každopádně jeho pohled nesdílí ani většina zastupitelů. V tuto chvíli je podstatné, že se město Příbram odvolalo proti rozhodnutí Městského úřadu Dobříš a že zastupitelé v drtivé většině požadují na Fantově louce vyhlášení významného krajinného prvku.

■ Jan Konvalinka
starosta města za ANO

Letos zkontrolujeme směrnice vybraných příspěvkových organizací

Kontrolní výbor města hraje důležitou roli při dohledu nad dodržováním právních předpisů a plněním usnesení zastupitelstva. Jak výbor funguje, jak může reagovat na podněty občanů a nakolik jsou jeho závěry brány vážně? Odpovídá předsedkyně výboru Petra Novotná.

Petra Novotná

KONTROLNÍ VÝBOR JE V KAŽDÉM ZASTUPITELSTVU ZŘIZOVÁN ZE ZÁKONA. JAKÉ JSOU JEHO PRAVOMOCI?

Některé pravomoci vyplývají přímo ze zákona o obcích, jedná se tedy o kontrolu plnění usnesení rady a zastupitelstva obce a dále pak o kontrolu dodržování právních předpisů městským (obecním) úřadem v oblasti samostatné působnosti. Dalšími úkoly, respektive kontrolami je pověřuje zastupitelstvo obce, které také schvaluje plán jeho práce. Důležité je zmínit, že kontrolní výbor plní úlohu zejména poradní, neukládá žádné sankce, ale pouze vydává interní doporučení k případné nápravě.

NA JAKÉ OBLASTI SE KONTROLNÍ VÝBOR V POSLEDNÍ DOBĚ NEJVÍCE ZAMĚŘUJE? JSOU NĚJAKÉ KONKRÉTNÍ PROBLÉMY, KTERÉ JSTE ODHALILI?

Aktuálně se zabýváme interními směrnicemi městských příspěvkových organizací v souvislosti se zadávacími a výběrovými řízeními a poptávkami. V našem výboru máme rozděleny úkoly, kdo a čím se bude zabývat a jsou utvořeny pracovní skupiny. Na konec března jsme měli například naplánovanou kontrolu vyřizování stížností a petic. Aktuálně jsme žádné pochybení nezjistili, ale to souvisí spíše s tím, že zatím řešíme interní směrnice a fyzickou kontrolu teprve budeme plánovat.

JAK HODNOTÍTE TRANSPARENTNOST HOSPODAŘENÍ MĚSTA?

Hospodaření města se věnuje spíše finanční výbor, s nímž některé záležitosti, kde se nám kompetence překrývají, řešíme průběžně.

ČÁST VEŘEJNOSTI VOLÁ PO VĚTŠÍ KONTROLE MĚSTSKÝCH INVESTIC, VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK NEBO FUNGOVÁNÍ PŘÍSPĚVKOVÝCH ORGANIZACÍ. JAKÝM ZPŮSOBEM VÁŠ VÝBOR DOHLÍŽÍ NA TYTO PROCESY A ORGANIZACE?

Průběh veřejných zakázek jsme kontrolovali v minulém období, zejména se to týkalo aquaparku. Hospodaření kontroluje finanční výbor. My se zaměřujeme spíše na tu zákonnou stránku věci. V letošním roce máme vytipované příspěvkové organizace města, kde se chceme podrobně věnovat tomu, zda jsou interní směrnice nastaveny vhodně, a hlavně zda jsou dodržovány.

> **Kontrolní výbor plní úlohu zejména poradní, neukládá žádné sankce, ale pouze vydává interní doporučení k případné nápravě.**

MŮŽE VÝBOR NĚJAK AKTIVNĚ REAGOVAT NA PODNĚTY OBČANŮ?

Občané se mohou obrátit na kontrolní výbor a ten, pokud se na svém jednání usnese, že se podnětem bude zabývat, může v zastoupením svého předsedy, který je vždy členem zastupitelstva, předložit jako doplňující bod plánu práce výboru na zastupitelstvo. Zastupitelstvo musí vždy pověřit výbor, aby se daným problémem zabýval. Jinak všichni občané mohou své stížnosti a petice adresovat přímo na městský úřad, a výbor pak kontroluje, jak byly vyřízeny.

NAKOLIK JSOU ZÁVĚRY KONTROLNÍHO VÝBORU BRÁNY VÁŽNĚ? TO ZNAMENÁ, JAK S NIMI PRACUJE ZASTUPITELSTVO NEBO VEDENÍ MĚSTA I JEDNOTLIVÝCH PŘÍSPĚVKOVÝCH ORGANIZACÍ?

Vzhledem k tomu, že kontrolní i finanční výbor jsou poradními orgány, závěry mají formu doporučení. Více v tomto směru dělat nemůžeme. Naštěstí město má své oddělení vnitřního auditu, které funguje celkem spolehlivě a některá naše zjištění ihned řeší ve své režii. Určitě vzpomenete na Galerii Františka Drtikola, kde byla v minulosti zjištěna značná pochybení a následně proběhl vnitřní audit městem a byly vyvozeny i pracovně-právní důsledky.

MÁ KONTROLNÍ VÝBOR DOSTATEČNÉ KAPACITY, ABY SE MOHL DETAILNĚ VĚNOVAT VELKÝM ORGANIZACÍM, JAKO JSOU NAPŘÍKLAD TECHNICKÉ SLUŽBY MĚSTA PŘÍBRAMI, DIVADLO A. DVOŘÁKA NEBO SPORTOVNÍ ZAŘÍZENÍ MĚSTA PŘÍBRAM?

Předpokládám, že v našem počtu bychom to měli zvládnout. Nás bude zajímat zejména zákonnost ve smyslu výběrových, zadávacích a poptávkových řízení u vybraných subjektů.

JAKÉ ZMĚNY BYSTE RÁDA V BUDOUCNU PROSADILA, ABY MOHL VÝBOR EFEKTIVNĚJI PLNIT SVOU ROLI?

Jako členové výboru pracujeme celkem efektivně, otázkou spíše je, jak je s našimi závěry a doporučeními nakládáno dále. Tato práce je celkem časově náročná a my ji neděláme na plný úvazek jakožto plnohodnotně placenou. Každý máme své zaměstnání, a je pak jasné, že vše jde na úkor našeho volného času. Ale žijeme zde a je v zájmu nás všech, aby vše fungovalo co nejlépe a tak, jak má.

■ **Stanislav D. Břeň**

inzerce

CHCETE BÝT INFORMOVÁNI O DĚNÍ VE MĚSTĚ? REGISTRUJTE SE DO INFOSERVISU MĚSTA PŘÍBRAM.

Registrace online na infoservis.pribram.eu

ZAMILOVANÝ NOVÁK
2025
17.5.
10-19
PŘÍBRAM
• minifestival vín
• taneční vystoupení
• taneční workshop
• hudební vystoupení
• tematické občerstvení
• tematické stánky
• soutěže
• elektrický býk
MINIFESTIVAL VÍN OD 10.00
vstupné 50 Kč + 150 Kč vratná záloha na poháry
DOPROVODNÝ PROGRAM OD 14.00
vstupné zdarma
AREÁL NOVÝ RYBNÍK PŘÍBRAM
MÍSTO, KDE SE LÁSKA SETKÁ S DIVOKÝM ZÁPADEM
Pořádá:
SPORTOVNÍ ZAŘÍZENÍ MĚSTA PŘÍBRAM
SeZaM BISTRO
Partner:
AUTA
Vinaři na akci:
Stepanek

KOUPIT VSTUPENKY
Hudba a písňové texty:
Kryštof Marek
Producentem je Unique Art Agency
Vendula Přihodová
Kryštof Marek
Smyčcové kvarteto
Unique Quartet
Hudební recitál, co hýbe srdcem
MALÝ PRINC
JAN CINA
Památník A.Dvořáka
Vysoká u Příbramě
22/8, 19.00
se smyčcovým kvartetem a pianem
Předprodej v síti Ticketstream a v cestovní kanceláři AJV Příbram

Muž, který vedl Kovohutě dvacet let. V tichosti odešel téměř ve stovce

V pátek 21. března odešel v tichosti ve věku téměř 100 let bývalý ředitel Kovohutí Alois Falc. Protože do důchodu odešel již v roce 1985, málokterý současný zaměstnanec Kovohutí si na něho ještě pamatuje. S kamarády jsme ho však v posledním roce několikrát navštívili. Velmi rád se dělil o své vzpomínky.

Alois Falc. *Foto: archiv Kovohutí Příbram*

Narodil v roce 1925 v Oseči. Po válce absolvoval vojenskou službu a důstojnickou školu v Příbrami, po níž se vrátil k práci na Rudných dolech, kde byl zařazen do účtárny ředitelství. Kancelářská práce se mu však nelíbila, a protože příbramská huť vyzývala na nedělní brigády, často se hlásil a rád si zde přivydělával. Oženil se s dcerou hutníka Marií Šrámkovou a začal pracovat v příbramské huti nedlouho poté, co rovněž osečský rodák Fráňa Kučera ve své básni Huť píše: *Arsen a síra, plíce zde svírá. / Co kolem bylo, co kolem žilo, zemřelo!* Tyto verše, myslím, věrně popisují, jak práce v tehdejší huti vypadala. V ní dostal byt a několik let zde bydlel.

Traduje se, že když v roce 1968 ruští vojáci přijeli před huť a žádali o vodu, poslal je do potoka.

DLOUHÝCH DVACET LET VE FUNKCI ŘEDITELE

V roce 1951 byla huť vyčleněna z Rudných dolů, aby bylo lépe vidět na její hospodaření, které se od Rudných dolů díky zpracovávání i jiných surovin než rud, tedy zejména baterií, začínalo vzdalovat. Byl jmenován do úřednické funkce podnikového hospodáře, později náměstka a v roce 1965 podnikového ředitele Kovohutí Příbram, n. p.

V této funkci působil dlouhých 20 let. Vždy se snažil o to, aby huť vzkvétala. Organizačně byla zařazena pod Správu barevných kovů Generálního ředitelství, kde si huť vždy dobře plnila své úkoly. Zasloužil se o rozvoj příbramské hutě jak technický, tak sociální. S kolegy zajistili výstavbu nové šachtové pece, protože však v té době nebylo možno získat pro tuto investici západní měnu, musel šachtovou pec postavit polský Bipromet. Přestože se po letech ukázalo, že tato pec není nejlepším řešením a v roce 1996 byla nahrazena šachtovou pecí Varta, oproti starým šachtovým pecím znamenala určitý pokrok. Pro druhovýrobu zajistil nákup zařízení na výrobu pájek od německé firmy Collin, zařízení na odlévání plomb, výrobu diabolek, převedení výroby litých pájek a ložiskových kovů z Kovohutí Velvary a další. Často vzpomínal na nákup stříbrných anodových kalů z Kovohutí Krompachy, které dovolily výrazně zvýšit výrobu stříbra.

HOSPODÁŘSTVÍ KRVÁCÍ A TY CHCEŠ STAVĚT SOCHY?

Dosud mám na paměti jeho slova, jimiž odbyl tehdejší generální ředitel Kovohutí jeho žádost o povolení zhotovení sochy hutníka před příbramskou hutí: *„Národní hospodářství krvácí a Ty bys chtěl stavět sochy! To jdi do háje!“* A přesto po nějakém čase sochu sám slavnostně odhalil.

Funkci podnikového ředitele vykonával dlouho v obtížném období, kdy politická vizitka byla důležitější než odbornost. Traduje se, že když v roce 1968 ruští vojáci přijeli před huť a žádali o vodu, poslal je do potoka. Později měl hodně starostí, aby neskončil špatně, přesto však huť i nadále zaměstnávala dost lidí, kteří byli pro své politické názory tehdejšímu režimu nepohodlní.

Byl jedním ze zakládajících členů Cechu příbramských hutníků olovářů, zajímal se o historii hutě, zařídil vydání několika knih o historii příbramské hutě. Pro huť a příbramské hornické muzeum zajistil zhotovení věrných kopií nejstaršího písemného dokumentu o příbramském hornictví a hutnictví z roku 1311, tuto kopii máme uloženou v hutnickém muzeu.

Do důchodu odešel po dlouhých 20 letech výkonu funkce podnikového ředitele Kovohutí v roce 1985. Nepřestal však pracovat, ještě dlouhá léta řídil pobočku německé firmy Hark Duisburg prodávající v Praze krby, přitom denně do Prahy dojížděl. I zde ve své práci využíval své výborné znalosti němčiny.

AKTIVNÍ I VE VYSOKÉM VĚKU

Jako důchodce se věnoval péči o svůj dům a zahrádku s chatkou a také o chalupu v Oseči, rád se setkával s přáteli. Vzpomínám na jeho účasti na setkání s důchodci Kovohutí, kde se rád dělil o své vzpomínky s kamarády hutníky. Jako důchodce dlouho po devadesátce řídil auto, rád jezdil tancovat až do Kladna. Když jsme ho navštívili před Vánoci, společně jsme si zazpívali jeho oblíbenou: *Už kamarádi / pomalu stárnem / a nad svým mládím / jen rukou mávnem...* Byla, myslím, jeho poslední, protože při dalších několika návštěvách, včetně té poslední v únoru, už mu do zpěvu nebylo. S rodinou, přáteli a kamarády hutníky jsme ho doprovodili na jeho poslední cestě v pátek 27. března. Já, a myslím, že i většina hutníků příbramských Kovohutí, na něho budeme vzpomínat vždy v dobrém.

■ **Zdeněk Kunický**
Kovohutě Příbram

Zastavme se na zámcích Hluboká a Ohrada

Zámek Hluboká, ležící v oblasti Povltaví asi 9 km severně od Českých Budějovic, patří k turisticky nejatraktivnějším kulturním památkám nejen v České republice, ale jeho architekturu, rozlohu areálu, překrásné okrasné zahrady a anglický park můžeme směle zařadit do evropského kontextu. V současnosti je pod správou Národního památkového ústavu a v části areálu, v zámecké jízdárně, sídlí Alšova jihočeská galerie. Dalo by se říci, že zámek je v takřka perfektním stavu, nicméně práce na údržbě areálu stále probíhají.

Zámek Hluboká. *Foto (2×): Jaroslav Hodrment*

Na počátku 19. století Jan Adolf ze Schwarzenbergu nechal rakouským vojskem poškozené objekty původního zámku strhnout a na místě vybudovat nový zámek v romantickém stylu anglické tudorovské gotiky, kterou velmi obdivoval. Projekt mu vypracoval vídeňský architekt Franz Beer, který až do své smrti (1861) také vedl stavební práce. U nás tehdy obdivované i kritizované dílo bylo dokončeno v roce 1871.

Posledním majitelem zámku byl Adolf Schwarzenberg, který odmítl spolupracovat s nacisty, a tudíž byl s rodinou nucen emigrovat. Jeho majetek byl poté v roce 1947 zkonfiskován dodnes diskutovaným zákonem zvaným Lex Schwarzenberg (143/1947 Sb.) Následné majetkové soudní spory probíhaly od roku 1989 více než dvacet let, dokonce i před Evropskou komisí pro lidská práva, pro potomky rodu Schwarzenbergů však neúspěšně. Pro pořádek se musí říci, že náš ministr zahraničí Karel Schwarzenberg byl představitelem orlické větve rodu, o majetek hlubocké větve tudíž neusiloval.

Zámek Ohrada

Asi 2 km jihozápadním směrem, nedaleko Munického rybníka, nepřehlédneme barokní lovecký zámek Ohrada, národní kulturní památku, ve které sídlí Muzeum myslivosti, lesnictví a rybářství. Zámek nechal v letech 1708–1713 postavit Adam František Schwarzenberg. Nedaleko je zřízena zoologická zahrada a přístaviště malé letní lodní dopravy, která nás k městu Hluboká nad Vltavou může dopravit po Munickém rybníce.

Není špatné se do Hluboké vypravit vlakem. Z Příbrami vyrazíme budějovickým rychlíkem, na stanici Zliv však musíme vystoupit (rychlík kupodivu v Hluboké nestaví) a do Hluboké ještě jednu stanici dojet osobním vlakem. Nedaleko hlubockého nádraží se napojíme na zelenou, z ní odbočíme vpravo a cyklotrasou 1082 se dostaneme k zámku Ohrada. Od Ohrady po žluté putujeme podél břehu pěkného Munického rybníka až do městečka Hluboká nad Vltavou. Odtud pak ještě musíme kolem známého hotelu Štekl vystoupat do rozsáhlého areálu zámku. Rozhodně tu budeme mít co objevovat.

■ **Jaroslav Hodrment**

Výlet v kostce

Oblast: Povltaví
GPS start: nádraží Hluboká
49.0324014N, 14.4202058E
Trasa: nádraží Hluboká – zámek Hluboká
mapy.cz/s/kudomujabe
Vzdálenost: 4,5 km
Typ: pro pěší i cyklisty
Náročnost: nízká
Značení: zelená, žlutá
Zajímavosti: zámek Ohrada

Příběhy z Březového vrchu XV.: hormistr Christian Anton Stritzl

Jméno tohoto hormistra se objevilo už v předcházejících článcích o jeho předchůdci Jiřím Tomáši Puschovi, po jehož boku stál jako horní přísežný a hutní faktor a důlní měřič. Nejvíc se ale snažil zavděčit administrátorovi úřadu nejvyššího mincmistra komornímu radovi Johannu Frantzovi von Lauerovi, kterému na své spolupracovníky včetně Pusche občas i žaloval.

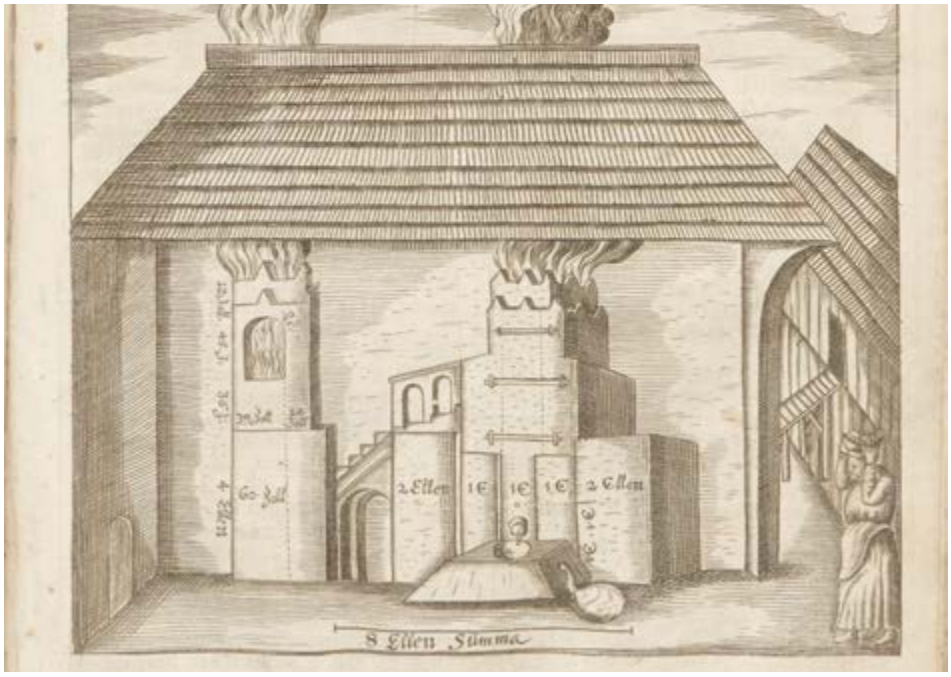

Huť. Část nákresu z roku 1705 z knihy Speculum metallurgiae politissimum. *Zdroj: SOkA Příbram*

Do Příbrami Stritzl (* asi 1691) přišel roku 1727. V roce 1733 do nově posvěcené březohorské kaple sv. Prokopa daroval lampu a konvičky s talířkem a dva svatební stříbrné věnce. Když hormistr a primátor Pusch 6. prosince 1734 zemřel, informoval nadřízené o jeho úmrtí. Stritzl byl na jaře příštího roku jmenován hormistrem, Anton Florian Hessler z Kutné Hory zůstal šichtmistrem.

Už 28. dubna 1735 koupil Stritzl se svou manželkou Barborou Alžbětou rozenou Meißnerovou (není známo, kdy a kde se oženil, v Příbrami to nebylo) od Puschovy vdovy Marie Appolonie a dalších hormistrových dědiců a dědiček volně stojící právovárečný měšťanský dům (dnes čp. 105/I) na Příkopech pod arcibiskupským zámkem neboli tzv. Marienburgem. Byl to vlastně hospodářský dvůr se stodolou a stájemi a s břemenem odvádění několika žejdlíků sádla (přepuštěného tuku) do lampy v kostele sv. Jakuba, s kuchyňskou a ovocnou zahradou a s polnostmi. Za 3500 zl. ho Stritzlovi dostali i se senem a slámou, s obilím, se šesti mléčnými kravami, s teletem, s prasnicí, s velkým kozlem a kozami, a také se všemi dluhy, které slíbili zaplatit. Hned složili 500 zl. a 150 zl. klíčného. O svatém Havlu 1735 zaplatili 2000 zl. a o sv. Jiří 1736 měli zaplatit 1000 zl. Dne 8. ledna 1739 koupili Stritzlovi za 50 zl. kus zahrady od Františka Xavera Wiessera a 20. srpna 1740 za 500 zl. pole s loukou od Jana Schwemingera. V lednu 1737 se jim v domě na Příkopech narodila první dcera a po ní následovalo ještě šest dětí.

V roce 1735 byla dokončena Jánská strouha. Tento čerpací systém umožnil bezproblémové těžení i pod úrovní *„hluboké štoly svatého Karla“* (Boromejské štoly) a objev relativně bohatých nálomů na Jánské a Prokopské žíle. Z dalších žil byly v té době otevřeny Václavská a Josefská. V roce 1736 na kunstu stále ještě vázl dluh 3000 zl., z něhož se musel zaplatit alespoň úrok 180 zl. Teprve napřesrok bylo splaceno z této půjčky na výstavbu kunstu 1000 zl. jistiny, posledních 1000 zl. bylo uhrazeno v roce 1740.

VYDOBÝT TROCHU LEPŠÍ MZDY

Úředníci mincmistrovského úřadu chtěli, aby horní závod co nejvíc šetřil, Stritzl se u nich snažil pro jeho zaměstnance vydobýt aspoň trochu lepší mzdy. Hned 13. února 1735 napsal, že oba štajgři mají týdenní plat po 2 zl., ale pracují dvanáct hodin denně, z toho čtyři hodiny *„in opere operante“*, a osm hodin dohlížejí na dělníky. Hlídači na kunstu a jiných vodních příkopech nebyli v práci pouze osm hodin, ale podle potřeby ve dne v noci. Včetně tzv. svobodných šichet si v roce 1734 vydělali týdně po 1 zl. 10 kr., v roce 1735 dostávali 1 zl. 30 kr. Pracovali včetně nedělí a svátků, za které nedostali nic navíc. Za zvládnutí těžké práce navrhoval Stritzl pro každého z nich odměnu 6 zl. Tesař se svým pomocníkem dokončil na wasserlaufu a na štolách všechny zbývající štreky a dohlížel na čistění vodních struh ve štolách. Po zavedení šesté šichty měl mít tesař týdenní plat 1 zl. 18 kr. a jeho pomocník 48 kr. Dělníci museli na kunstu a na takzvaných *„Kunstgezähestrecken“* udělat prostor a v 10 nebo 11 látrech (tedy v hloubce kolem 20 m) prorážku na žílu sv. Prokopa.

Dne 10. června 1736 napsal Stritzl Lauerovi, že staří horníci i s manželkou a mnoha dětmi často dlouhodobě onemocní a po čtyři i více týdnů nemohou zastávat žádnou práci. Následně nemají peníze na nutné životní potřeby, protože v takových případech je chudá horní kasa knapšaftu nepodporuje. Stritzl sice přispíval chudým nemocným *„lžící polévky a něčím malým k jídlu“*, jejich ženy a děti ale z vlastních peněz živit nemohl. Proto se ptal Lauera, zda by se v takových případech *„zachovalým“* dělníkům z hor, kteří své mládí a zdraví obětovali hornictví, mohl po osm nebo čtrnáct dní dávat plat z hlavní pokladny kverkšaftu. Lauerova odpověď se nedochovala.

ÚČAST NA SPRÁVĚ MĚSTA A RYCHLÝ SPOLEČENSKÝ VZESTUP

Smrtí hormistra Pusche se uprázdnilo také místo příbramského primátora. Jednání s českou komorou o jeho obsazení se vleklo. Velkolepá a nákladná obnova městské rady se konala teprve 7. února 1736, kdy byl do úřadu primasa uveden horní pokladník Filip Zikmund Wiesser (1690–1757), syn někdejšího primátora a voskaře Filipa Václava († 1710). Už ke konci května 1737 obecní kapitál našetřený Puschem snížil zbytečnými výdaji téměř o 5000 zlatých, přičemž ještě ani nebyly zaplaceny účty za různé stavby ve městě a velké vojenské daně. Na příkaz české komory byli všichni dlužníci města vyzváni k zaplacení svých nedoplatků v celkové výši 3840 zlatých.

Při další obnově městské rady, konané již 30. října 1738, se hormistr Stritzl dostal na druhé místo za primátorem Wiesserem, což svědčí o jeho rychlém společenském vzestupu. Od prosince 1738 byla v Příbrami na příkaz české komory po vzoru Prahy a dalších měst zřízena provizorní instituce nazvaná direktorium, složená ze dvou radních, dvou obecních starších a jednoho zástupce měšťanstva, která měla dbát na dobré hospodaření obce.

STŘÍBRNÁ HUŤ

„Požehnání v milém bergwerku pokračuje“, oznamoval Stritzl hned na začátku své hormistrovské kariéry, a zároveň se Lauera ptal, odkdy a jak se bude zadržovat voda používaná v hamrech a mlynáři, kteří dosud svévolně užívali všechna vodní práva. Tuto vodu totiž nutně potřebovala obě důlní díla, sv. Jan Nepomucký i sv. Prokop. Městská vysoká pec s přilehlým

prostředním hamrem a kunst musely nadále pracovat bez překážek. Bylo třeba se dohodnout, aby si při odběru vody navzájem nepřekážely ani mlýny, ani nová šmelcovna v Podlesí, a proto byl v roce 1735 odstaven z provozu hořejší hamr v původním Kocourově mlýně. Dolejší hamr ležel až u tzv. nové hutě (v prostoru Kovohutí) a užíval sice dvojitou vodu, ale hornímu závodu nevadil. Pro zachování dolování bylo nevyhnutelné svádět víc vody právě nahoře nad vysokou pecí a prostředním hamrem do tamního ochranného rybníka, který měl být zvětšen, aby byly v suchých časech lépe zásobovány vodou jak vysoká pec, tak horní závod a mlýny. Strizlovi však trvalo dalších osm let, než další zvětšení Vysokopeckého rybníka u nadřízených prosadil.

Po zavedení šesté šichty měl mít tesař týdenní plat 1 zl. 18 kr. a jeho pomocník 48 kr.

Druhým problémem byl mlynář Marek Brož nad šmelcovnou v Podlesí (všechny mlýnské a hutní objekty se nacházely zhruba v prostoru pod dnešním pivovarem směrem k Litavce), provizorně obnovené ze dřeva po požáru v roce 1729. Na šmelcovnu si stěžoval a v dubnu 1735 požádal o přesné rozdělení vody na mlýn a huť. Administrátor Lauer nařídil komisi na 10 května 1735. Komisaři z magistrátu strouhy v srpnu 1735 prohlédli a zapsali, že každá polovina *„půl druhého lokte šířky a osmnáct coulů výšky podle krokvice se ležící vynachází."* Přikázali Brožovi, že pod trestem pokuty nesmí strouhy podkopávat, vodu zastavovat a v noci tajně ani na krátký čas přemísťovat *„prkno u toku vody rybníka šmelcovny"*.

Podle názoru horních úředníků však i nadále Marek Brož odebíral pro svůj mlýn s pilou vody víc. Horní závod v čele se Stritzlem viděl jediné řešení v odkupu Brožovy pily a strouhy. Tato investice se měla vrátila během tří let.

Kontrakt byl sepsán 9. února 1736. Šmelcovny měly zůstat v provozu a místo současné Brožovy pily se měla postavit suchá a mokrá puchýrna. Marek Brož měl dostat 400 zl. a do konce života pobírat 1 zl. týdně. Na podepsání kontraktu dostal lhůtu do 26. února. Nemohl se s ním smířit, svůj žal zapíjel v hospodě pálenkou a k jednání zplnomocnil svou manželku a dospělé děti, které chtěly, aby horní závod řádně odkoupil celý mlýn za 2000 zl., ale neprosadily to. Dne 28. února přišel Marek Brož na radnici a prohlásil, že *„už na žádný způsob u prodeje nebude stát"*. Právo užívat vodu, pilu a část pozemků přenechal hornímu závodu, zůstaly mu mlýnské stavení, dvě louky a dvě políčka.

Dne 29. února 1736 si na radnici stěžovali ohledně nedostatečného přítoku vody všichni mlynáři, jejichž mlýny stály na Litavce pod Angelovskou pilou, od níž byla velká část vody odváděna pro potřeby březohorských dolů (popisováno minule). Byli odmítnuti s tím, že nemají na vodu žádné právo, jen ji užívají. Proto také musí platit vodní činži a nemají proti kunstu co namítat. Mohli pouze prosit císaře o milost, aby jim byla činže snížena, když jim tedy byla voda a obživa částečně odebrána.

Dohodnutých 400 zl. složil horní úřad 25. května 1736 Markovi Brožovi, který musel pilu uvolnit do 10. června. Dne 15. července poslal hormistr Stritzl trhovou smlouvu k potvrzení Lauerovi s tím, že mrzuté jednání skončilo šťastně i díky primátorovi Wiesserovi. Ten na Stritzlovu přímluvu přijal třiašedesátiletého Marka Brože do obecního mlýna u nového rybníka (zřejmě u Vysoké Pece), a tak mu pomohl vydělávat si na chleba.

OBDOBÍ ROZKVĚTU ZÁVODU

V roce 1736 byly v Příbrami taveny také rudy z ložisek v okolí Českých Budějovic. Starší šmelcíř Johann Bittner vážně onemocněl a šmelcování se na čas zastavilo. V roce 1737 byla na místě pily Marka Brože postavena zděná puchýrna nákladem 1157 zl. 13 kr. 1 d. Nová pražírna za 363 zl. byla postavena v roce 1738, který představoval z hlediska produkce snad nejúspěšnější z celého 18. století. Bylo vytěženo téměř 270 kg stříbra, u horního závodu pracovalo asi sto dělníků. Rozvoj závodu si vynutil ustanovení hutního písaře Jana Michala Fritsche, který získal odborné vzdělání v hornickém učilišti v Jáchymově.

Na jaře 1739 byl poslán na několik týdnů do Příbrami jáchymovský huťmistr Antoni Pöschel, aby navrhl opatření pro efektivnější hutnění. Stritzl zároveň žádal zvýšení týdenního platu o 30 kr. pro staršího šmelcíře Johanna Bittnera i pro jeho mladšího kolegu s tím, že pracují a hlídají v huti téměř celý týden a škodlivý kouř z olova jim bere zdraví.

V roce 1740 byla postavena zděná huť za 1294 zl. Na začátku července 1740 požádal hormistr Stritzl nadřízené o povolení vystavět v Podlesí dvě chalupy u šmelcovny, na kterou měli jejich obyvatelé neustále dohlížet.

V letech 1726–1739 přijal horní pokladník Wiesser za vyrobené stříbro, olovo a klejt 149 710 zl. 51 kr., z nichž vyplatil na královském regálu a na auspajtu 21 456 zl. 16 kr. Část vybraných peněz se používala na provoz horního závodu, který včetně hutě spotřeboval ročně osm až deset tisíc zlatých. V roce 1739 činil výtěžek z hor 2150 zl.

V roce 1740 byl na Václavské žíle učiněn bohatý nález ryzího stříbra. Na kukus se vyplácelo 40 zl. auspajtu. Ve Vídni 20. října 1740 zemřel císař Karel VI. a panovnicí habsburských zemí se stala jeho dcera Marie Terezie. Pruský král Fridrich II. na tento okamžik čekal. Už koncem roku 1740 vpadl do Slezska a válka v Evropě způsobila sociální a hospodářský rozvrat.

Pokračování příště.

Věra Smolová
SOA v Praze – SOkA Příbram

KALENDÁRIUM

1. května 1895

Na Březových Horách byl novým obvodním lékařem jmenován Hugo Sýkora, dříve obvodní lékař v Mutějovicích.

2. května 1885

Na mimořádné valné hromadě Měšťanské besedy Příbram byl schválen pronájem besedních místností od pana Šebestiána Kličky do konce dubna 1888.

8. května 1945

Při požáru Staroměstské radnice shořel obsáhlý rukopis dějin Příbrami, jehož autorem byl profesor příbramského gymnázia a městský archivář František Klíma. Po jeho smrti v roce 1941 se rukopis dostal do Archivu hlavního města Prahy, který v prostorách Staroměstské radnice sídlil.

12. května 1925

Při odvodu se jeden z branců dopustil takové výtržnosti, že musel být odvezen do vězení. Byla mu vyměřena pokuta 200 Kč ve prospěch fondu chudých.

13. května 1915

Do Příbrami přijel transport 70 raněných vojáků. Na nádraží je uvítal místodržitelský rada, starosta města a okresu, děkan a starosta hasičské župy. Ranění neschopní chůze byli naloženi na vůz a odvezeni do okresní nemocnice. Ostatní se ve čtyřstupu přesunuli do lazaretu.

15. května 1615

Konala se vizitace na příbramském panství, na Svaté Hoře a na Slivici. Při vizitaci pak byla potvrzena odluka slivické fary od příbramského kostela a správa Svaté Hory byla ponechána příbramskému děkanovi.

26. května 1855

Místo podkrajského úřadu zahájil v Příbrami politickou činnost okresní úřad sídlící v č. p. 1/I.

30. května 1935

Den školní mládeže zahájil v Příbrami Dny brannosti, které trvaly až do 10. června. V sedm hodin ráno byl odstartován cyklistický závod na 10 km a závod v chůzi na 5 km se zátěží 10 kg. O hodinu později začaly závody v přetahování lanem a házení ručních granátů na cíl. V devět hodin se konaly rozřaďovací závody v házené. Soutěžila družstva ze všech příbramských středních a měšťanských škol. Účastnili se i studenti obchodní školy. Závody probíhaly na Horákově stadionu. Odpoledne se žáci sešli u Sokolovny a průvod prošel městem zpět na stadion, kde proběhly veřejné závody a vystoupení žactva.

Tereza Pruchová
Státní oblastní archiv v Praze – Státní okresní archiv Příbram

Hledá se srdce na plný úvazek

V ČR stále žije příliš mnoho dětí, které z různých důvodů nemohou vyrůstat ve své biologické rodině. Nejde přitom jen o miminka. Mnohdy jde o sourozenecké skupiny, o starší děti, které si nesou zranění na těle i na duši, o děti se specifickými potřebami, pro které je nalezení rodiny ještě obtížnější. Pro všechny z nich ale existuje jedna naděje: pěstounská péče.

Pěstoun není rodič *„na zkoušku“*. Je to člověk, který nabídne bezpečné prostředí dítěti, které potřebuje klid, podporu a vztah. Může se jím stát jednotlivec i pár, lidé s dětmi i bez, mladí či starší. Možná právě vy máte to, co dítě potřebuje – čas, lásku a odvahu zkusit to.

Zajímá vás to? Zavolejte na orgán sociálně-právní ochrany dětí obecního úřadu obce s rozšířenou působností. Domluvte si schůzku, na které můžete jen klást otázky, nikdo vás nebude do ničeho nutit. Zjistíte, co obnáší dlouhodobá pěstounská péče či přechodná pěstounská péče a jaký typ by vám mohl sedět.

Jako výraz poděkování pěstounům vznikla celostátní akce Bábovkový den, kterou pravidelně pořádá Ministerstvo práce a sociálních věcí ve spolupráci s organizací Hledáme rodiče. V hlavní roli této akce je obyčejná bábovka, která symbolizuje vděčnost a vědomí, že pěstouni nejsou v této roli neviditelní. Do této akce se zapojují úřady, organizace i jednotlivci z celé republiky. Někdo bábovku upeče, namaluje, vyfotografuje, natočí na video, jiný poděkuje osobně. Výzva vyvrcholí v sobotu 31. května 2025 Bábovkovým dnem sdílením příspěvku *„jako veřejného“* na sociálních sítích s hashtagem #diknahradnimrodinam a #babovkovyden.

Verona Karnetová
Městský úřad Příbram

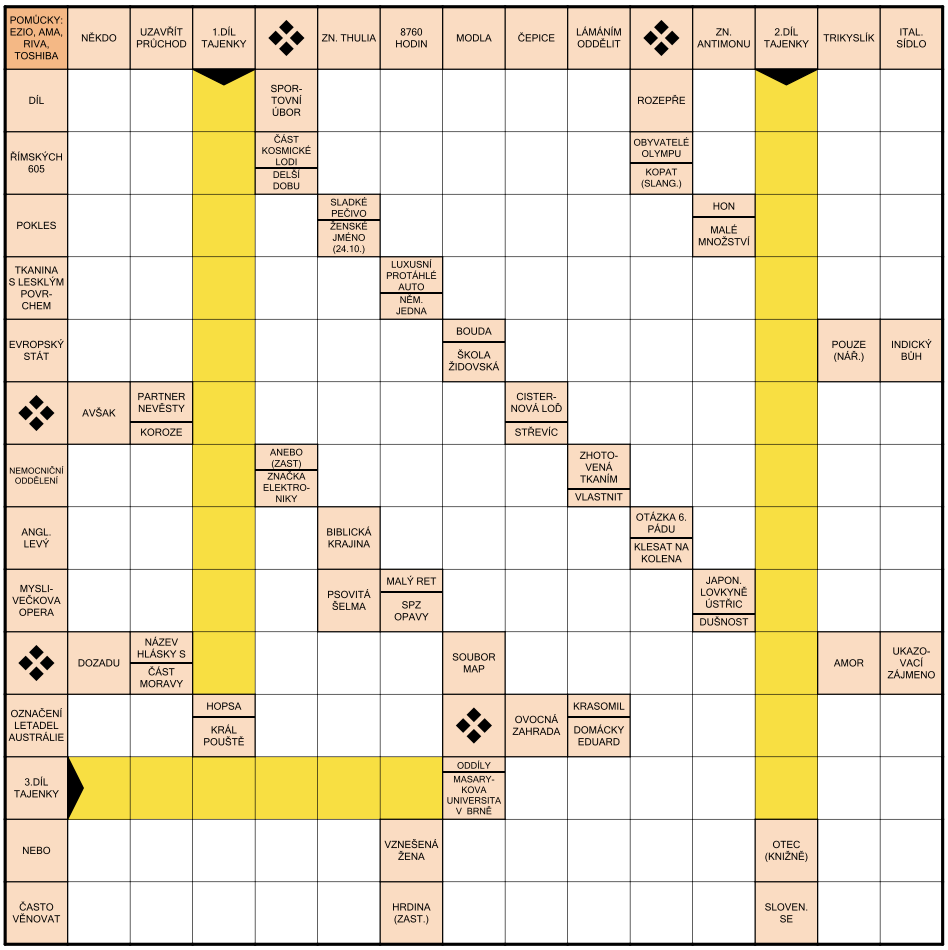

Vážení čtenáři, přinášíme vám pranostiku na květen. Tajenka ze zpravodaje 4/2025: Po bouřce v dubnu připadají mrazíky. Knihu vyhrává Petr Bednařík. Kniha je připravena v redakci k vyzvednutí.

Vyluštěnou tajenku můžete poslat e-mailem na adresu: kahan@pribram.eu. Čtenář/ka, jehož/jejíž správně vyluštěná tajenka bude doručena jako 16. v pořadí, od nás dostane pěknou knihu.

Vrak na ulici. Jak správně postupovat?

Trápí vás dlouhodobě odstavené vozidlo před vaším bytem či domem? Chtěli byste toto vozidlo nahlásit a zajistit uvolnění parkovacího místa? Od 18. března 2020 nabyla účinnosti novela zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích v platném znění. Podle ní je na pozemní komunikaci zakázáno odstavovat vozidlo, které nesmí být provozováno déle než šest měsíců na pozemních komunikacích, a to z důvodu marného uplynutí lhůty pro provedení pravidelné technické prohlídky (STK). Pokud takový automobil jeho provozovatel v příslušné lhůtě neodstraní, může tak učinit vlastník komunikace.

Objevíte-li vozidlo bez registračních značek, které ještě není opatřeno žlutou samolepkou od strážníků, kontaktujte Městskou policii Příbram na lince 156. Uveďte lokalitu, kde přesně se vozidlo nachází. Můžete také zjistit, zda je již vozidlo v hledáčku městské policie. Jestliže má vozidlo registrační značky, poznamenejte si je a zkontrolujte platnost známky o STK. Pokud je již propadlá, chybí nebo není na bočních sklech vozidla žlutá samolepka od městské policie, neváhejte kontaktovat strážníky a popište jim situaci.

Městská policie zjistí stav vozidla a vše na místě zdokumentuje. Průběžně vyhodnocuje stav vozu a předává oznámení Odboru silničního hospodářství. Ten v zastoupení vlastníka (město) zjistí v součinnosti s registrem vozidel provozovatele a odešle mu výzvu k nápravě. Ve lhůtě dvou měsíců od výzvy zůstává auto na komunikaci. V situaci, kdy provozovatel výzvu nepřevezme nebo nelze výzvu doručit, dochází ke zveřejnění na úřední desce. Tím se považuje za doručenou a dnem vyvěšení počíná běžet dvouměsíční zákonná lhůta.

Prověření stavu ohledně odstranění vozidla z pozemní komunikace, tj. uplynutí zákonné lhůty, můžete ověřit přímo na Odboru silničního hospodářství. Na většinu vozidel je výzva o nápravě stavu vozidla viditelně vylepena.

Po uplynutí zákonné dvouměsíční lhůty zjišťují strážníci skutečný stav. Pokud provozovatel vozidlo neodstranil a je nadále propadlá známka STK, Technické služby města Příbrami auto odtáhnou. Vozidla, která jsou v souladu se zákonem č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích v platném znění, označena jako *„vrak“*, směřují následně k ekologické likvidaci.

Dagmar Bětíková
Městský úřad Příbram

NÁM. T. G. MASARYKA 121

21. 5. 16.00 Zasedání Zastupitelstva města Příbram

DVOŘÁKOVO NÁBŘEŽÍ

3. 5. 8.00–12.00 Farmářské trhy
7. 5. 15.30 ADRAběh – Osamělost není radost!
17. 5. 8.00–12.00 Farmářské trhy + Zahradnická dílnička pro děti

NÁMĚSTÍ T. G. MASARYKA

17. 5. 9.00–13.00 Bleší trh
28. 5. 14.00–20.45 Schoolstock 2025
31. 5. 8.00 Příbramský půlmaraton

SLIVICE – PAMÁTNÍK VÍTĚZSTVÍ

10. 5. 10.00–17.00 Připomínka bitvy u Slivice

PICHCE

17. 5. 12.00–18.00 Pár dní k míru aneb Příbramsko v květnu 1945

NÁMĚSTÍ 17. LISTOPADU

27. 4.–10. 5. Poslední bitva 2. světové války v Evropě – výstava
12. 5. 8.00–14.00 Veřejná analýza směsného komunálního odpadu

NOVÝ RYBNÍK

17. 5. 10.00 Zamilovaný Novák

DIVADLO A. DVOŘÁKA – VELKÁ SCÉNA

6. 5. 19.00 Dámský krejčí
7. 5. 19.00 Hrdý Budžes
11. 5. 15.00 Jak se Honza učil bát
12. 5. 19.00 Pod sněhem
13. 5. 17.00 Ostře sledované vlaky
15. 5. 19.00 Co to píšeš, miláčku?
16. 5. 16.00 Dokonalá svatba
17. 5. 19.00 Ivo Jahelka
18. 5. Divadelní únikovka: Zachraňte herce
19. 5. 18.00 Koncert ZUŠ open (HFAD)
20. 5. 19.00 Velká bankovní loupež
21. 5. 16.30 Jarní koncert ZŠ, Příbram, 28. října
25. 5. 9.00 Divadlo patří dětem
26. 5. 16.00 Ostře sledované vlaky
27. 5. 19.00 Dokonalá svatba
29. 5. 10.00 Ostře sledované vlaky
29. 5. 19.00 Žáby
30. 5. 19.00 Nebezpečné vztahy
31. 5. 19.00 Josef Fousek

DIVADLO A. DVOŘÁKA – ESTRÁDNÍ SÁL

25. 5. 9.00 Divadlo patří dětem
31. 5. 10.00–20.00 Beer&Grill fest

DIVADLO A. DVOŘÁKA – D-KLUB

5. 5. 19.00 Renata Drössler
14. 5. 18.00 Květen 1945 v Příbrami – přednáška Věry Smolové
22. 5. 19.00 Kavárna U Nulté hodiny s Alešem Hámou
26. 5. 19.00 Irák – přednáška Marka Kováře

DIVADLO A. DVOŘÁKA – KINO

1. 5. 19.00 Thunderbolts
2. 5. 17.00 Minecraft film
2. 5. 20.00 Kde končí láska
3. 5. 16.00 Medvídci Boonie: Velcí ochránci
3. 5. 19.00 Thunderbolts – 3D
4. 5. 16.00 Žlutou žábou do země modrého nebe
7. 5. 19.00 Vyšehrad Dvje
8. 5. 19.00 Srdcový vrah
9. 5. 17.00 Sneaks
9. 5. 20.00 The Surfer
10. 5. 16.00 Minecraft film
10. 5. 19.00 Vyšehrad Dvje
11. 5. 16.00 Zlatá cesta
13. 5. 16.00 Bridget Jonesová: Láskou šílená
15. 5. 19.00 Nezvratný osud: Pokrevní linie
16. 5. 17.00 Minecraft film
16. 5. 20.00 Vyšehrad Dvje
17. 5. 16.00 Medvídci Boonie: Velcí ochránci
17. 5. 19.00 Thunderbolts – 3D
18. 5. 16.00 Moudrost štěstí

V čase uzávěrky není další program kina k dispozici, aktualizovaný je na webu divadlopribram.eu nebo kalendar.pribram.eu.

LESNÍ DIVADLO SKALKA PODLESÍ

31. 5. 11.55 Kahan Jana Balady 2025

SVATÁ HORA

4. 5. 14.00 Nedělní varhanní půlhodinka – Eva Bublová
7. 5. 17.30 Příběhy ze svatohorských ambitů – přednáška Věry Smolové
11. 5. 14.00 Nedělní varhanní půlhodinka – Daniel Knut Pernet
17. 5. 15.00 Malé filmové exercicie
18. 5. 14.00 Nedělní varhanní půlhodinka – Karolína Blablová
21. 5. 19.00 Koncert skupiny Vrásky z lásky
23. 5. 19.00 Noc kostelů
24. 5. 10.00 Pouť Matice svatohorské
24. 5. 10.00 Svatohorský Downtown Příbram IX.
25. 5. 14.00 Nedělní varhanní půlhodinka – Miroslav Pšenička
27. 5. 19.00 Don G (Hudební festival A. Dvořáka)

SBOR MISTRA JAKOUBKA ZE STŘÍBRA

23. 5. Noc kostelů

KOSTEL SV. JAKUBA

15. 5. 19.00 Sólo pro krále (HFAD)
23. 5. Noc kostelů

KOSTEL SV. VOJTĚCHA

6. 5. 19.00 Atalante Quartett (HFAD)

SVATOHORSKÉ SADY

1. 5. 13.00 Májové líbání
16. 5. 17.00 Romantický koncert v sadech

KNIHOVNA JANA DRDY

1. 5. 11.00 Dvořákova Vysoká. Turistický pochod
5. 5. 17.00 Irsko, smaragdový ostrov. Cestovatelské vyprávění J. Greschla
6. 5. 18.00 Knihovnický kvíz speciál: 80. výročí konce 2. světové války
7. 5. a 21. 5. Digitální odysea.Práce s chytrým telefonem pro začátečníky 65+
13. 5. 17.00 Dějiny umění: Pravěk. Přednáška Jany Froňkové
19. 5. 18.00 Knihovnický kvíz
20. 5. 10.35 Klub HP: Z Onoho Světa do Krásné Hory nad Vltavou
20. 5. 17.00 Jak jsem přežil na Srí Lance. Cestopisná show Jiřího Kafky
22. 5. 8.30 Brain&Breakfast v Křižáku. Lenka Hrabalová: Arabové a ti ostatní
26. 5. 16.30 Setkání genealogů
27. 5. 8.30; 10.00 BookStart: Tři prasátka
30. 5. 18.30 Tři básníci. Poetický triptych. Vít Dan Kolinger, Roman Szpuk a Vladimír Stibor

WALDORFSKÁ ŠKOLA

6. 5. 19.00 Problematika závislostního chování u dětí a adolescentů – přednáška Tomáše Hajného
15. 5. 18.00 Píseň je touha – Chairé
31. 5. 14.00 Renesanční slavnost

GALERIE FRANTIŠKA DRTIKOLA

7. a 8. 5. 18.00 Ma Boi – divadelní představení
8. 5. 16.00 Dernisáž výstavy a komentovaná prohlídka S. Švejdová: Nosná zeď
22. 5. 19.00 Alma Ansámble (HFAD)
27. 5. 17.00 Obnova krajinných reliktů – workshop
28. 5. 18.00 Vernisáž výstavy: Libuše Niklová a Petr Nikl: Dědičná zvířena. Výstava potrvá do 7. 9.

JUNIOR KLUB

2. 5. Ladies&Gentlemen
4. 5. Minidisco
5. 5. 18.00 Příbramsko a konec 2. světové války v Evropě – přednáška Josefa Velfla
10. 5. Mad-Hall 360
23. 5. No Time For Anything, Vládcové vesmíru

HŘIŠTĚ ZŠ BŘEZOVÉ HORY

13. 5. 14.00–17.00 Společně pohybem bez bariér

CLUB NO.1

15. 5. Laco Deczi&Celula New York

HORNICKÉ MUZEUM

18. 5. 9.00–17.00 Mezinárodní den muzeí: Tři doly za dvě hodiny
25. 5. 9.30–13.00 Botanická exkurze do Anglického parku v Dobříši

ZUŠ PŘÍBRAM I

12.–14. 5. 13.30–17.30 Zápis do ZUŠ Příbram I

ZUŠ ANTONÍNA DVOŘÁKA

7. 5. 16.30 Den otevřených dveří
12.–16. 5. Zápis do ZUŠ Antonína Dvořáka

LESOPARK LITAVKA

3. 5. Medvědí stezka – sportovní akce

SENIOR POINT PŘÍBRAM

5. 5. Přednáška: Ohňová země
6. 5. Vycházka z Dubence na Svatou Horu
13. 5. Výlet do Prahy: Uličky a průchody Starého Města
13. 5. Turnaj v bowlingu
14. 5. Výlet: Zámek Hořovice a park
16. 5. Seniorská akademie, 1. ročník – Kyberbezpečnost
19. 5. Senioři v Junior klubu. Šmátrání v paměti – setkání s hercem Josefem Dvořákem (nutná rezervace)
20. 5. Výlet: Český Krumlov a Albrechtice (Pomníčkový hřbitov)
20. 5. Turnaj v šipkách
22. 5. Právní poradna (nutná rezervace)
27. 5. Turnaj v bowlingu
30. 5. Seniorská akademie, 2. ročník

FIT SENIOR - KLUBOVNA NA PŘÍKOPECH 103

5. 5. 10.00 Parkinson klub
6. 5. 9.30 Klub Makovička
6. 5. 14.15 Pletařky I
6. 5. 14.00 Komentovaná vycházka – stezka partyzánů
19. 5. 10.00 Parkinson klub
20. 5. 9.30 Klub Makovička
20. 5. 14.15 Pletařky I
21. 5. 10.00 Tvoření: textilní šperk
22. 5. 11.15 Logopedie pro parkinsoniky
23. 5. 10.00 Zpívání s kytarou

FIT SENIOR - KLUBOVNA ŽEŽICKÁ 193

7. 5. 10.00 Přednáška: Jak na nordic walking
7. 5. 15.00 Šachový klub
13. 5. 10.00 Mozkový tělocvik
13. 5. 13.00 Pletařky II
14. 5. 10.00 Kulinářské dopoledne: jarní polévka a bylinková pomazánka
16. 5. 10.00 Taneční terapie
16. 5. 16.30 Dobře naladěná skupina
21. 5. 15.00 Šachový klub
23. 5. 16.30 Dobře naladěná skupina
27. 5. 10.00 Mozkový tělocvik
27. 5. 13.00 Pletařky II
28. 5. 14.00 Pétanque a mölkky (venku)
30. 5. 10.00 Taneční terapie

inzerce

Divadlo A. Dvořáka Příbram

pořádá pod záštitou Města Příbram

DIVADLO PATŘÍ DĚTEM

25. 5. 2025 9:00–18:00

CELODENNÍ VSTUPNÉ 150 Kč

ATRAKCE A DOPROVODNÉ PROGRAMY V CENĚ VSTUPNÉHO. PRODEJ VSTUPENEK POUZE NA MÍSTĚ.

Akce se koná za finanční podpory Středočeského kraje.

Generální partneři: SENO, Norican Group | Hlavní partneři: PRORESTA, STK ZDABOŘ, SENCO, na pleši | Mediální partneři:

www.VYKUPKOVU.EU

OBECNICKÁ 365, PŘÍBRAM IV

(NAD PNEUSERVISEM - U KOLEJÍ)

Po - Pá: 7:00 - 17:00 hod.

So: 7:00 - 14:00 hod.

tel.: 778 055 083

STŘELTE SVŮJ ODPAD